

TOIMIJAT, PALVELUT JA VERKOSTOTOIMINTA

SELVITYS maahan
muuttaneille suunnatuista
palveluista Lahden alueella

Lahden kaupunki
Elinvoima- ja työllisyyspalvelut
Lahden OSKE -
maahanmuuttajien verkostomainen osaamiskeskus
Heinäkuu 2021
Maija-Leena Pusa

LAHTI

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Sisällys

1	Taustaa.....	4
1.1	Päijät-Hämeen työllisyystilanne.....	4
1.2	Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilu – kohderyhmä ja tavoitteet.....	5
1.3	Lahden OSKE – maahanmuuttajien verkostomainen osaamiskeskus.....	5
2	Tavoite.....	5
3	Osaamiskeskuspalvelujen käyttäjät.....	6
4	Osaamiskeskuksen vastuu-/kehittäjätahot.....	6
5	Alueen palveluja tuottavat tahot.....	6
5.1	Julkisen sektorin toimijat ja palvelut sekä viranomaistahot.....	6
5.2	Oppilaitokset - maahan muuttaneille tarkoitetut koulutukset ja palvelut.....	14
5.2.1	Perusopetus.....	14
5.2.2	Kotoutumiskoulutusta ja valmentavaa sekä kielikoulutusta tarjoavat oppilaitokset.....	14
5.2.3	Ammatilliset oppilaitokset.....	17
5.2.4	Korkeakoulut.....	19
5.2.5	Muut oppilaitokset.....	22
5.3	Muut organisaatiot.....	24
5.4	Hankkeet.....	29
6	Maahan muuttaneita palvelevat nettisivut.....	34
7	Opintoihin haku - verkkosivut	36
8	Toiveet palveluista ja verkoston toiminnasta – toimijoiden ja maahan muuttaneiden haastattelut.....	36
9	Aiemmin tehdyt selvitykset alueen palveluista maahan muuttaneille.....	61
10	Lopuksi.....	61

LAHDEN ALUEEN PALVELUT

1 Taustaa

1.1 Päijät-Hämeen työllisyystilanne

Päijät-Hämeen alueella asui 2020 vieraskielisiä 11510 ja ulkomaan kansalaisia oli vuoden 2019 lopussa 7327.

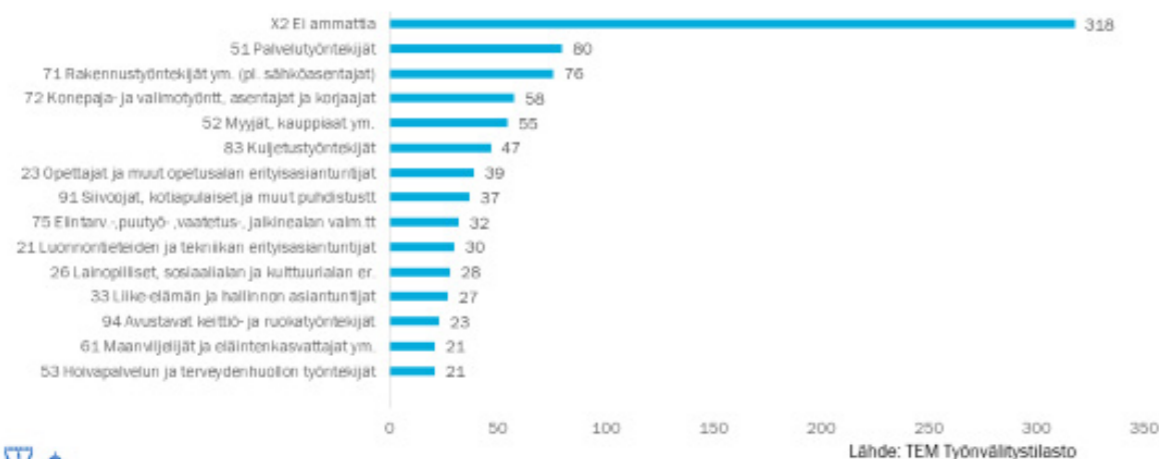
Ulkomaalaisten työttömyysaste Päijät-Hämeessä oli 37,6 % toukokuussa 2021.

Tavoitteena on saada työttömyysaste puolittumaan 16 prosenttiin maaliskuuhun 2025 mennessä.

Maahan muuttaneiden koulutustaso vaihtelee luku- ja kirjoitustaidottomista korkeakoulutuksen suorittaneisiin. Tilastokeskuksen vuodelta 2017 julkaiseman tilaston mukaan 53,4 % oli kouluttamattomia. MESH-hankkeen tekemän selvityksen mukaan (N = 255 Päijät-Hämeen alueella asuvaa maahan muuttanutta) 58 prosentilla oli ammatillinen tai korkeakoulututkinto, 78 prosentilla oli työkokemusta ja 22 prosenttia oli toiminut yrittäjänä.

Toisaalta alueella on paljon toimijoita, jotka tuottavat maahan muuttaneille ohjaus- ja tukipalveluja, viranomaispalveluja sekä koulutuspalveluja. Erityisesti nivelvaiheissa eli kotoutumisajan jälkeen työn ja koulutuksen ulkopuolella olijat eivät helposti löydä tarvitsemiaan palveluita. Vaikka alueellista yhteistyötäkin on, on kohderyhmään kuuluvien hankala löytää palveluita. Palveluntuottajatkään eivät tiedä toisistaan riittävästi. Tarvitaan yhteistyötä, kanavia tiedon kulkuun sekä toimivia palvelupolkuja asiakkaille olivatpa he missä vaiheessa tahansa.

Ulkomaalaisia työttömiä työnhakijoita laskentapäivänä (lkm.) - ammattiryhmät TOP 15, PÄIJÄT-HÄME toukokuu 2021

Lähde: TEM Työnvälitystilasto

kesäkuu 14. heinäkuu 2021

15

LAHTI

1.2 Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilu – kohderyhmä ja tavoitteet

Työllisyyden kuntakokeilussa (2021 – 2023) ovat mukana Lahdessa, Asikkalassa, Hollolassa, Orimattilassa ja Kärkölässä työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan, kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki vieraskieliset, jotka ovat työttömänä tai työvoimapaaluissa. Kokeilun malli toteutetaan yhteistyössä kuntien, hyvinvointiyhtymän, TE-toimiston ja ELY-keskuksen, alueen yritysten, Kelan, kolmannen sektorin toimijoiden, ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen sekä asiakkaiden kanssa. (<https://www.lahti.fi/tiedostot/136298/>)

1.3 Lahden OSKE – maahanmuuttajien verkostomainen osaamiskeskus

Lahden maahanmuuttajien verkostomainen osaamiskeskus -hanke, lyhyesti Lahden OSKE, tarjoaa apua työnhaku- ja koulutusasioissa maahanmuuttajataustaisille henkilöille. OSKEssa tarjotaan mm. työhönvalmennusta, osaamiskartoituksia, koulutusta, toteutetaan osaamisen tunnistamista ja tarjotaan ohjausta opintojen suunnitteluun sekä sujuvia polkuja työelämään.

Lisäksi rahoituksen maahanmuuttajien osaamiskeskus -hankkeisiin ovat saaneet Koulutuskeskus Salpaus ja LAB-ammattikorkeakoulu.

2 Tavoite

Hankkeessa luodaan maahanmuuttajien verkostomainen osaamiskeskus. Osaamiskeskus tukee Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilua. Kuntien, kouluttajien, yritysten, työhallinnon, 3. sektorin ja muiden toimijoiden yhteistyö kehittyy osaamiskartoituksissa, koulutus- ja työllistymisohjauksessa sekä muussa henkilökohtaisessa ohjauksessa.

Tämän tavoitteen mukaisesti verkostomaiseen toimintaan on haluttu mukaan laaja joukko erilaisia hankkeen kohderyhmälle palveluja tuottavia toimijoita. Koska kaikkien soveltuvien palvelujen selville saaminen on usein aikaa vievää ja osin vaikeasti löydettävää, jopa jatkopolkuja etsiville ohjausalan ammattilaiselle, oli tarpeen selvittää alueen tarjontaa. Tämä työ parhaassa tapauksessa toimii pohjana mahdollisesti luotavalle digitaaliselle palvelutarjottimelle ja on apuna verkostomaisen toiminnan kehittäjille.

Tähän selvitykseen on koottu tietoja paitsi maahan muuttaneille suunnatuista myös heille soveltuvista palveluista. Kaikkia mahdollisia palveluja ei selvityksessä ole saatu selville, mutta tämä koonti antanee kuitenkin melko kattavan kuvan Lahden ja lähiseudun palveluista.

Selvityksessä on lyhyt kuvaus palvelusta ja siitä, mitä kyseinen palvelu, koulutus tai viranomaistaho tarjoaa maahan muuttaneille ja vieraskielisille. Lisäksi mukana on yhteystiedot, mikäli ne ovat olleet saatavilla ja nettisivun osoite.

Mukana on myös tilastoja alueen maahan muuttaneiden määrästä, koulutustaustoista ja työllisyystilanteesta. Lisäksi on haastateltu sekä palvelujen tuottajia että maahan muuttaneita henkilöitä, joiden taustat ovat erilaisia ja jotka ovat tuoneet esille omia toiveitaan palvelujen kehittäjille.

3 Osaamiskeskuspalvelujen käyttäjät

Kohderyhmät

1. kotoutumiskoulutuksen käyneet, pysyvästi Suomessa oleskelevat maahanmuuttajat, jotka ovat hakeutumassa joko työhön tai koulutukseen tai ovat vailla perusvalmiuksia
2. maahan muuttaneiden ohjaustyötä tekevät, jotka tarvitsevat työssään lisätietoja alueen palvelu- ja koulutustarjonnasta sekä haluavat ohjata asiakkaitaan sopivaan palveluun

4 Osaamiskeskuksen vastuu-/kehittäjätahot

Alueella osaamiskeskustoiminnan kehittämisestä ovat vastuussa joko opetus- ja kulttuuriministeriön tai työ- ja elinkeinoministeriön kautta rahoitusta saaneet organisaatiot. Näitä ovat

- Lahden kaupunki
- Koulutuskeskus Salpaus
- LAB-ammattikorkeakoulu

Osaamiskeskus toimii yhdessä Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilun toimijoiden kanssa.

5 Alueen palveluja tuottavat tahot

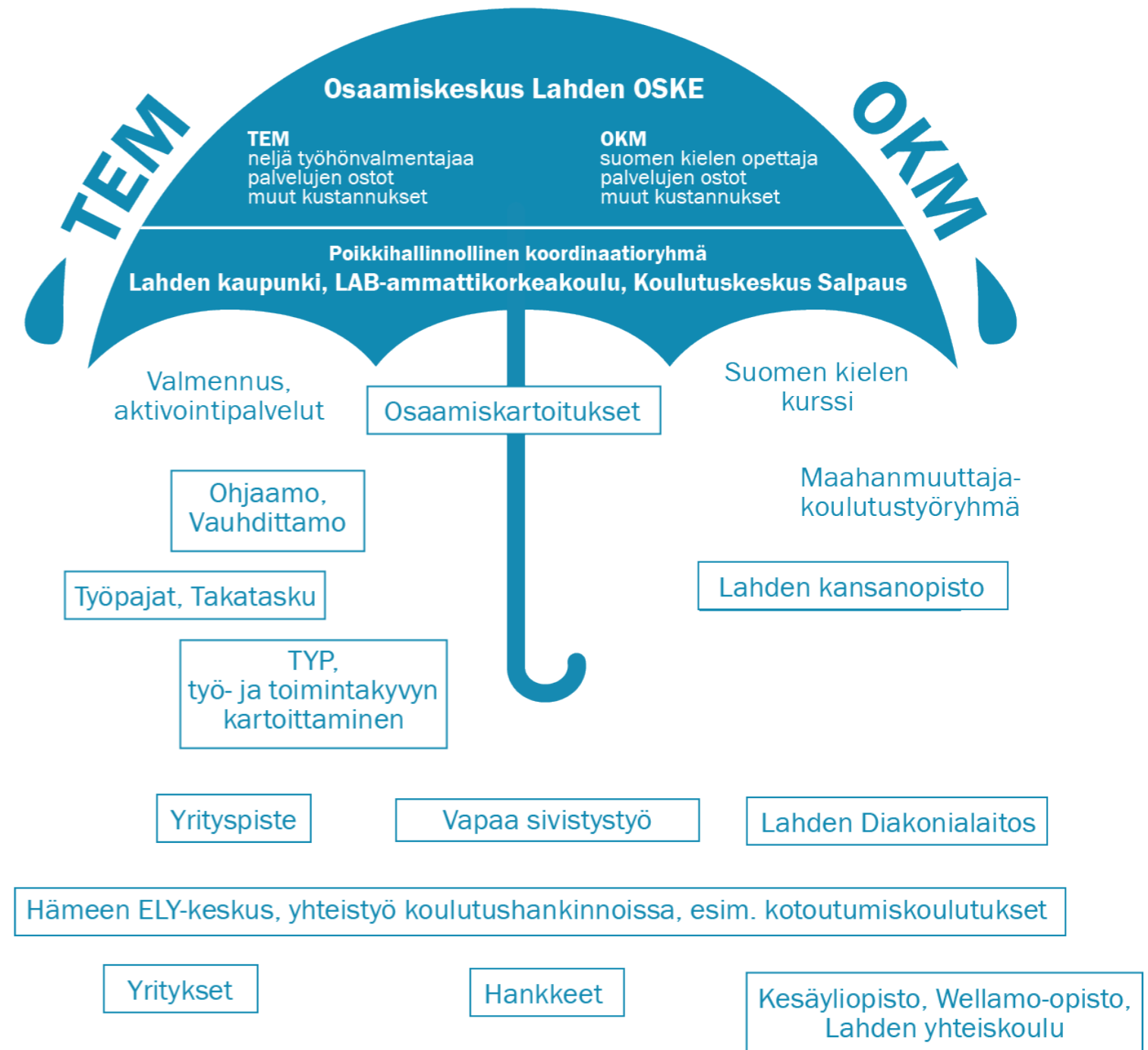
5.1 Julkisen sektorin toimijat ja palvelut sekä viranomaistahot

5.1.1 Digi- ja väestötietovirasto, Lahti

Jos on ulkomaan kansalainen ja muuttaa Suomeen vakinaisesti, rekisteröidään henkilö Suomen väestötietojärjestelmään, jos edellytykset täyttyvät. Jos muuttaa Suomeen vain lyhyeksi aikaa, henkilö voidaan rekisteröidä, jos se on tarpeen.

Väestötietojärjestelmään rekisteröidään keskeiset henkilötiedot, jotta ne ovat Suomen viranomaisten käytössä. Näitä tietoja ovat nimet, syntymäaika, sukupuoli, äidinkieli ja kansalaisuus sekä osoite Suomessa. Lisäksi voidaan rekisteröidä tietoja esim. syntymäpaikasta, henkilön lapsista, vanhemmista, ja puolisoista sekä lasten huollosta. Jos haluaa, että nämä tiedot rekisteröidään Suomen väestötietojärjestelmään, asiaan liittyvät asiakirjat liitteineen tulee toimittaa Digi- ja väestötietovirastoon.

Lahden seudun kuntakokeilu
(Lahti, Asikkala, Hollola, Kärkölä, Orimattila)

Kirkkokatu 12 B
15140 LAHTI

Postilaatikko asiakirjojen jättämistä varten sijaitsee 5. kerroksessa, hissiaulan vasemmalla puolella, sisäänkäynnin vieressä.
Ma - Pe 9.00 - 16.15

Toistaiseksi asiakaspalvelua saa vain ajanvarauksella.

<https://dvv.fi/suomeen-muutto>

5.1.2. HÄMEEN POLIISILAITOS

Poliisihallitus on poliisin keskusvirasto, joka johtaa ja ohjaa operatiivista poliisitoimintaa. Paikallispoliisin muodostavat 11 poliisilaitosta. Paikallispoliisin palveluverkko muodostuu pääpoliisiasemasta, poliisiasemista ja muista palvelupisteistä.

Passit, henkilökortit, luvat

Matkustusasiakirjoja ja virallisia henkilöllisyystodistuksia ovat passi ja henkilökortti, joita voit hakea Suomessa poliisilta.

Esikuntakatu 4, 15700 LAHTI
Vaihde 0295 430 311

ma-pe 8.00–16.00

<https://poliisi.fi/hameen-poliisilaitos>

5.1.3. HÄMEEN TE-TOIMISTO

Toimipaikoistamme Lahti ja Hämeenlinna ovat auki asiointille. Jos tarvitset kasvokkaista apua työnhakuun liittyvissä kysymyksissä, niin palveluneuvojamme ovat nyt aulapalveluissamme käytettävissä. Pyydämme silti asioimaan jatkossakin ensisijaisesti verkossa tai puhelimitse.

Aulapalvelut ovat avoinna seuraavasti:

Lahti ja Hämeenlinna ma-pe klo 9-16

HUOM! Pidä aina verkkopankkitunnukset mukana, kun asioit TE-palveluissa!

Ilmoittaudu työnhakijaksi Oma asiointi -palvelun kautta verkossa.

Jos et pysty tekemään vahvaa tunnistautumista, ilmoittaudu alla olevasta linkistä.

[Asiakkaaksi ilmoittautuminen ilman vahvaa tunnistautumista \(asiointipalvelu.ahtp.fi\)](https://asiointipalvelu.ahtp.fi)

Kirkkokatu 12, PL 84, 15140

5.1.4 KELA - LAHTI

Kela hoitaa Suomessa asuvien perusturvaa eri elämäntilanteissa. Etuuksia ovat mm. perhe-etuudet, opintoraha, sairauspäivärahaetuudet ja Kelan eläkkeet.

Kirkkokadun aukiolo:

Vuoronumerolla Kela-neuvonta: ma-pe klo 12 -16

Vain ajanvarauksella: ti – pe klo 9 – 12

Kelan palvelut Lahden Palvelutori

Aleksanterinkatu 18, 15140 Lahti

Aukioloajat ma - pe 8 – 18

Vain itsepalvelu, asiakaskoneet käytettävissä ma - pe 8 – 18

Viranomaislinja 020 692 235 ma – pe klo 9 – 15

<https://www.kela.fi/asiakaspalvelu>

<https://www.kela.fi/kv-keskus>

Vain itsepalvelu, asiakaskoneet käytettävissä ma - pe 8 - 18

Viranomaislinja 020 692 235 ma – pe klo 9 – 15

<https://www.kela.fi/asiakaspalvelu>

<https://www.kela.fi/kv-keskus>

5.1.5 LAHDEN KAUPUNKI

Kotouttamo – Lahden Palvelutori

Ohjausta, neuvontaa, työllistymis- ja kotouttamispalveluita maahanmuuttajille.

Alueellinen integraatiopalvelupiste (Alipi)

Alueellinen integraatiopalvelupiste (Alipi) on matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelu Päijät-Hämeessä, Myrskylässä ja Pukkilassa asuville maahanmuuttajille, alueelle muuttoon suunnittelevalle ja maahanmuuttajien parissa työskenteleville eri toimijoille. Alipi tarjoaa kotoutumislakiin perustuvaa asianmukaista ohjausta ja neuvontaa, jonka tavoitteena on ohjata asiakas tarvittaviin palveluihin ja toimenpiteisiin. Palvelu on maksutonta, ajanvaraus etukäteen on hyvin suositeltavaa. Tarvittaessa tulkkausmahdollisuus eri kielille.

Aleksanterinkatu 18 A, 2. krs, ma-pe klo 9 – 15.00

Yhteystiedot nettisivuilla

<https://alipi.fi>

Access Alipi – Maahan muuttaneiden ohjaus- ja neuvontapalvelujen kehittäminen Päijät-Hämeessä

Alipin Access Alipi -hankkeessa kehitetään viestintää ja omakielisiä digitaalisia palveluita.

Lahden OSKE

Maahanmuuttajien verkostomainen osaamiskeskus -hanke, lyhyesti Lahden OSKE, tarjoaa apua työnhaku- ja koulutusasioissa maahanmuuttajataustaisille henkilöille. OSKEssa tarjotaan mm. työhönvalmennusta, koulutusta, osaamiskartoituksia sekä tarjotaan ohjausta opintojen suunnitteluun ja sujuvia polkuja työelämään.

Aleksanterinkatu 18 A, 2. krs, ma-pe klo 9 – 15.00
Yhteystiedot nettisivuilla

<https://www.lahti.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/palvelutori/asiointi-ja-neuvontapalvelut/maahanmuuttoty/>

5.1.6 LAHDEN SEUDUN TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILU

Kokeilun aikana osa valtion työ- ja elinkeinotoimistojen tehtävistä siirtyy kuntien vastuulle. Kokeilu kestää 30.6.2023 saakka.

Kuntakokeilun käynnistymisen jälkeen suurin osa työnhakija-asiakkaista siirtyi kuntien asiakkaiksi ja osa jäi TE-toimistoon. Kuntakokeiluun siirtyneen asiakkaan palveluista vastaa hänen kotikuntansa. Lahden seudun kuntakokeiluun kuuluvat Lahden lisäksi Asikkala, Hollola, Kärkölä ja Orimattila.

Kuntakokeilun asiakkuudessa on, kun on ilmoittautunut työnhakijaksi ja kotikunta kuuluu alueelliseen kuntakokeiluun sekä on työtön, lomautettu, työllistettynä oleva tai on työllistämistä edistävässä palvelussa ja kuuluu johonkin seuraavista ryhmistä:

- ei ole oikeutta ansiopäivärahaan, vaan saa työmarkkinatukea tai peruspäivärahaa Kelasta
- äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame tai kansalaisuus on muu kuin Suomi
- on alle 30-vuotias

Kuntakokeilun asiakas saa omavalmentajan. Omavalmentaja auttaa kartoittamaan tilannetta ja ohjaa eteenpäin palvelupolulla kohti työnhakua ja työllistymistä.

Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilun asiakkaat asioivat oman kotikunnan palvelupisteessä. Kuntakokeilun palvelupiste on Palvelutorilla. Vieraskielisten neuvonta jatkaa toimintaansa Kotouttamon palvelupisteellä. Molemmat palvelupisteet ovat avoinna arkisin kello 09.00 – 15.00.

Aleksanterinkatu 18, 15140 Lahti
044 482 6700

tai sähköisenä osoitteeseen tyo.tukipalvelut@lahti.fi

<https://www.lahti.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/tyo-ja-yrittaminen/tyollisyyspalvelut-kuntakokeilu/#yhteystiedotjaasiointi>

5.1.7 LAHDEN VEROTOIMISTO

Verottajan palveluja ovat ennakoiva ohjaus, asiakaspalvelu ja verovalvonta. Tavoitteena on saada asiakkaat toimimaan omatoimisesti ja oikein.

Käyntiosoite

Kirkkokatu 12 B, Lahti
Valtakunnallinen puhelinvaihe
029 512 000

Lähes kaikki veroasiat voi hoitaa OmaVerossa. Jos ei voi kirjautua OmaVeroon, voi varata ajan numerosta 029 512 000 (vaihe).
www.vero.fi

5.1.8 PÄIJÄT-HÄMEEN HYVINVOINTIKUNTAYHTYMÄ (PÄIJÄT-SOTE)

KOTOUTUMISTA EDISTÄVÄT SOSIAALIPALVELUT

Pakolaisten ja myönteisen oleskelulupapäätöksen saaneiden turvapaikanhakijoiden vastaanottopalvelut, sosiaalityö- ja ohjaus sekä arjen tuki hoidetaan Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän maahanmuuttajapalveluissa.

Aleksanterinkatu 18 A, 2. krs, ma-pe klo 9 – 15.00

<https://www.phhyky.fi/fi/perhe-ja-sosiaalipalvelut/tyoikaisten-palvelut/palvelukuvaukset/kotoutumista-edistavat-sosiaalipalvelut/>

SOSIAALIHUOLLON OHJAUS JA NEUVONTA POLKU

Kysy lapsiperheiden, työikäisten ja vammaisten sosiaalipalveluista.

Sosiaalihuollon ohjaus- ja neuvontanumero palvelee arkisin klo 9 - 15
03 819 4850

Polussa voi asioida ilman ajanvarausta arkisin klo 9 - 15
Lahden Palvelutori, Kauppakeskus Trio
Aleksanterinkatu 18, 2. krs

TULKKAUSPALVELUT

044 018 7099 (tulkinvälitys)
044 018 7101 (käännösvälitys)
050 398 7767 (laskutus)

Vapaudenkatu 23 A, 4.krs

15140 Lahti

Avoinna arkisin ma-to klo 9 – 15.30 ja pe 9 – 15.00

Sähköposti: tulkkikeskus@phhyky.fi

LAHDEN MONIKULTTUURIKESKUS MULTI-CULTI

Lahden nuorisopalveluiden osana toimiva Multi-Culti on kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan keskus. Se on kaikille avoin ja toimintaan voi osallistua kuka tahansa, oli sitten kantaväestöä tai maahan muualta muuttanut.

Multi-Cultissa voi esimerkiksi viettää aikaa tai tulla tutustumaan uusiin ihmisiin. Sieltä löytyy muun muassa monikielinen kirjasto, lasten leikkihuone, esitteitä, pelejä, informaatiota ja televisiota.

Tarjolla on kaikille avointa, pääsääntöisesti maksutonta toimintaa

- Opintoryhmiä ja harrastustoimintaa
- Luentotilaisuuksia ja kursseja
- Kulttuuritapahtumia, erilaisia juhlia ja retkiä
- Kansainvälisyys-, asenne- ja yhdenvertaisuuskasvatusta

Päijänteenkatu 1, Lahti

Pirkko Hämäläinen 050 387 8795

<https://www.lahti.fi/vapaa-aika/kulttuuri/monikulttuurikeskus-multi-culti/>

MAAHANMUUTTOVIRASTO (MIGRI)

Maahanmuuttoviraston tehtäviä ovat ulkomaalaisten maahantuloon, maassa oleskeluun, pakolaisuuteen sekä kansalaisuuteen liittyvät asiat, ulkomaalaisrekisteri ja tietotuotanto viranomaisille ja kansainvälisille järjestöille.

Lahden palvelupiste

Kirkkokatu 12 D, 15140 Lahti

Avoinna: ma-ke ja pe kello 8–16.15. Torstaisin suljettu.

Asiakaspalvelunumero

Palveluaika: ma-pe klo 8.30–15.30.

Maahanmuuttoviraston asiakaspalvelunumerosta saa neuvontaa oleskeluluvista, EU-rekisteröinnistä, turvapaikan hakemisesta, muukalaispasseista ja kansalaisuusasioista.

Puhelinnumero asiakaspalveluun: 0295 419 600

Jos haluaa varata ajan palvelupisteeseen, voi varata ajan ajanvarauspalvelusta osoitteesta

migri.vihta.com

<https://migri.fi/palvelut>

MONITOIMIKESKUS TAKATASKU

Monitoimikeskus Takatasku on Lahden seurakuntayhtymän, Päijät- Hämeen hyvinvointiyhtymän ja Lahden kaupungin ylläpitämä toimintakeskus, palvelutyöpaja. Keskeistä palveluiden tuottamisessa on tuottaa syrjäytymistä ehkäiseviä palveluita sekä edistää työllisyyttä. Monitoimikeskus Takataskun toiminta-ajatukseen kuuluu yhteisöllisyyden edistäminen, työnantaja-yhteistyön kehittäminen, syrjäytymisen ehkäisy, työllisyyden edistäminen työpajatoiminnan ja työvalmennuksen keinoin sekä edullisten ja hyvinvointia edistävien palveluiden tarjoaminen kävijäasiakkaille.

Monitoimikeskus Takataskun kohderyhmäasiakkaina ovat työvalmennuksessa olevat työntekijäasiakkaat sekä kävijäasiakkaat. Takatasku tarjoaa työkokeilu-, tukityö- ja vapaaehtoistyöpajoja sekä mahdollisuuden osallistua kuntouttavaan työtoimintaan. Työtehtäviä voi olla keittiössä, toimistossa, siivouksessa, atk-koulutuksessa ja vapaa-ajanohjauksessa.

Maahanmuuttajat pääsevät Takataskussa tutustumaan suomalaiseen työkultturiin.

Takataskun työkieli on suomi.

Huovilankatu 4, 15100 Lahti

Neuvonta ja tilavaraukset

(03) 781 9919 ja 044 719 4637

<https://www.takatasku.net/>

OHJAAMO LAHTI

Ohjaamo Lahti on lahtelaisten 15-29- vuotiaiden nuorten palvelupiste, josta saa ohjausta ja neuvontaa työllisyyteen, koulutukseen, elämänhallintaan ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Ohjaamosta saa monipuolista ohjausta mm. uravalintaan, opiskelupaikan tai tulevaisuuden suunnitteluun liittyen. Ohjaamo Lahteen ja sen verkostoon on kerätty monen alan asiantunte-
musta, joiden kanssa yhteistyössä etsitään ratkaisuja sinua askarruttaviin kysymyksiin.

Ohjaamossa myös maahan muuttaneet nuoret saavat ohjausta erilaisissa asioissa.

Kauppakeskus Trio, Palvelutori, 2. krs, Aleksanterinkatu 18 A

<http://ohjaamolahti.fi/>

5.2 OPPILAITOKSET - MAAHAN MUUTTANEILLE TARKOITETUT KOULUTUKSET JA PALVELUT

5.2.1 PERUSOPETUS

Lahden perusopetuspalvelu

Perusopetuspalvelu järjestää maahanmuuttajaoppilaille peruskouluopetukseen valmistavaa opetusta. Lisäksi maahanmuuttajille järjestetään opetusta lasten omassa äidinkielessä sekä annetaan tukiovetusta.

<https://www.lahti.fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/kieli-ja-kulttuuriryhmat/>

5.2.2 KOTOUTUMISKOULUTUSTA JA VALMENTAVAA SEKÄ KIELIKOULUTUSTA TARJOAVAT OPPILAITOKSET

Arffman Consulting Oy (kotoutumis- ja muita koulutuksia)

Arffman Consulting Oy järjestää maahanmuuttajien kotoutumiskoulutusta Lahdessa. Arffman Consulting Oy järjestää kotoutumiskoulutusta koko Suomen alueella.

Lahden koulutuskeskus sijaitsee Askonkatu 13, Valimo-talossa.

Koulutuksissa opiskellaan suomen kieltä ja kulttuuria, yhteiskuntatietoutta, työelämässä tarvittavia taitoja ja ammatillisia valmiuksia. Koulutuksiin hakeudutaan TE-toimiston kautta.

Puh 044 733 1500 (valtakunnallinen)
Askonkatu 13 E

15100 Lahti

toimisto@edu.arffman.fi

www.arffman.fi

Gimara Oy (yksityinen online-kielikoulu)

Gimara on online-kielikoulu, joka tarjoaa yksityishenkilöille joko täysin ilmaisia tai kohtuuhintaisia oppitunteja ja opetusvideoita viikoittain YouTubessa ja Facebookissa. Tunneista ilmoitetaan <https://www.youtube.com/c/GimaraOy/community-sivulla> ja sinne lähetetään kutsulinkki. Voi ilmoittautua ilman rekisteröitymistä. Tunnit ovat Zoom Cloudmeetingissä.

Gimara tarjoaa myös räätälöityä oppitunteja ja yritys on erikoistunut ammattialakohtaiseen mikro-oppimiseen työpaikoilla. Lisäksi yritys tarjoaa ilmaista oppimateriaalia eurooppalaisen viitekehyksen seitsemästä pääteemasta neljälle eri taitotasolle.

<https://gimara.fi/blogi>

www.gimaraworld.com/nettisivut

Hyria (ammatillinen koulutus ja valmentava koulutus)

Hyria tarjoaa ammatillista koulutusta nuorille ja aikuisille. Hyrian toimipisteet sijaitsevat pääsääntöisesti Hyvinkäällä ja Riihimäellä, jonka lisäksi Hyria järjestää koulutuksia myös valtakunnallisesti.

[Valmentavat ja kuntouttavat koulutukset Lahdessa](#)

https://www.hyria.fi/koulutukset/valmennuspalvelut/valmennusta_lahdessa

Kiipulan ammattiopisto (ammatillinen ja valmentava erityisopetus)

Kiipulan ammattiopisto järjestää ammatillista perustutkintokoulutusta ja valmentavaa koulutusta erityisopetuksena. Opiskelu tapahtuu pääosin työssä oppien.

Koulutustarjonta Lahdessa

- Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (TELMA)
- Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (VALMA)
- Liiketoiminnan perustutkinto (merkonomi)
- Puhtaus- ja kiinteistöalan perustutkinto (kodinhuoltaja, toimitilahuoltaja ja kiinteistöhoitaja)

Kiipulan ammattiopisto, Lahti

Ståhlberginkatu 4 C

15110 LAHTI

puh. 03 685 21 (vaihe)

<https://www.kiipula.fi/ammattiopisto/hakijalle/koulutustarjonta/>

Koulutuskeskus Salpaus (ammatillinen, valmentava ja kotoutumiskoulutus)

Koulutuskeskus Salpaus tarjoaa ammatillista koulutusta aikuisille ja nuorille sekä henkilöstö- ja täydennyskoulutusta yritysten henkilöstölle.

Maahanmuuttajana voi opiskella Salpauksen ammatillisessa koulutuksessa. Jos kielitaito tai muut valmiudet eivät vielä riitä ammatillisiin opintoihin, voi opiskella seuraavissa maahanmuuttajille suunnatuissa koulutuksissa:

- kotoutumiskoulutuksessa, haku TE-toimiston kautta ((kuntakokeilu)
- VALMA-koulutuksessa
- maahanmuuttajien ammatillisissa koulutuksissa, joka alkaa opiskeluvalmiuksia tukevilla opinnoilla (OPVA)
- suomen kieltä ja kulttuuria eri tasoilla iltakursseilla
- Yki-testiin valmentavassa koulutuksessa ja suorittaa keskitason testin

www.salpaus.fi/koulutus/koulutusta-maahanmuuttajille/

Lahden kansanopisto (suomen kieli ja kulttuuri -koulutus, aikuisten perusopetus)

Lahden kansanopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka tarjoaa maahanmuuttajille vähintään yhden lukuvuoden mittaisia koulutuksia. Tarjolla on kaksi eri koulutusta: aikuisten perusopetus sekä suomen kieli ja kulttuuri -koulutus.

Aikuisten perusopetus on tarkoitettu niille (vähintään 17-vuotiaille opiskelijoille), jotka eivät ole suorittaneet peruskoulua omassa kotimaassaan tai joilta se on jäänyt kesken.

Suomen kieli ja kulttuuri -koulutuksessa opiskelee useimmiten ne opiskelijat, jotka ovat jo suorittaneet peruskoulun ja / tai joilla on työkokemusta kotimaassaan ja haluavat päästä nopeasti työelämään.

Kummassakin koulutuksessa on ryhmät luku- ja kirjoitustaidottomille sekä ryhmät opiskelijoille, joilla nämä taidot jo on.

Saimaankatu 11, 15140 LAHTI
p. (03) 878 10
toimisto@lahdenkansanopisto.fi
www.lahdenkansanopisto.fi

Lahden yhteiskoulun aikuislukio (lukio-opinnot ja lukioon valmentavat opinnot)

Opiskelumahdollisuuksia on lähi-, etä- sekä verkko-opiskelu.

Aikuisten monipuolinen yleissivistävä koulutustarjonta ulottuu perusopetuksesta lukioon. Aikuislukion tarjoamia koulutuksia toteutetaan sekä päivällä (perusopetus ja LUVA-koulutus) että illalla (lukiokoulutus).

Opiskelumahdollisuuksia on erilaisiin elämäntilanteisiin, työssäkäyvälle, työttömälle, perheelliselle, vuorotyöläiselle, eläkeläiselle, uutta ammattia haluavalle, jatko-opintoja tavoittelevalle.

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus (LUVA)

Lahden Yhteiskoulun Aikuislukion LUVA-koulutuksen tavoitteena on lisätä maahanmuuttajien ja vieraskielisten opiskelijoiden mahdollisuuksia päästä lukiokoulutukseen sekä menestyä niissä. Tavoitteena on myös se, että opiskelija hakeutuu valmistavan koulutuksen jälkeen lukioon.

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus:

- Lisää tietämystä suomalaisesta kulttuurista ja yhteiskunnasta
- Lisää opiskelutaitoja
- Syventää eri tiedonalojen hallintaa ja vahvistaa tiedonhankintataitoja
- Antaa mahdollisuuden tarvittaessa korottaa myös perusopetuksen arvosanoja

Lahden yhteiskoulun aikuislukio,
Kirkkokatu 2, 15110 Lahti
<https://www.lyk.fi/>

5.2.3 AMMATILLISET OPPILAITOKSET

Hyria (ammattillinen koulutus)

Hyria tarjoaa ammatillista koulutusta nuorille ja aikuisille. Hyria on oppilaitos hyvien kulkuyhteyksien päässä – toimipisteet sijaitsevat pääsääntöisesti Hyvinkäällä ja Riihimäellä, jonka lisäksi Hyria koulutus järjestää koulutuksia myös valtakunnallisesti.

Koulutusvalikoimassa on monia eri tutkintoja kaikilta aloilta.
www.hyria.fi

Koulutuskeskus Salpaus (ammattillinen, valmentava ja kotoutumiskoulutus)

Koulutuskeskus Salpaus tarjoaa ammatillista koulutusta aikuisille ja nuorille sekä henkilöstö- ja täydennyskoulutusta yritysten henkilöstölle. Perustutkintoja on 31, ammattitutkintoja 28 ja erikoisammattitutkintoja 18.

Maahanmuuttajana voi opiskella Salpauksen ammatillisessa koulutuksessa ja saada tukea opintoihin.

www.salpaus.fi
<https://www.salpaus.fi/koulutus/koulutusta-maahanmuuttajille/>

Koulutuskeskus Salpaus/Ohjauspiste Suunta

Ohjauspiste Suunta on Koulutuskeskus Salpauksen palvelupiste, josta saa hakemiseen liittyvää ohjausta ja neuvontaa. Ohjauspiste Suunta palvelee ammatilliseen koulutukseen hakeutuvia, nuorten hakijoiden huoltajia, työelämässä ja sen ulkopuolella olevia aikuisia, oppilaitosten opoja ja opettajia sekä kaikkia niitä toimijoita, jotka työssään ohjaavat asiakkaitaan ammatilliseen koulutukseen.

Ohjauspiste on avoinna kaikille ammatillisesta koulutuksesta kiinnostuneille.

Ohjauspiste Suunnan opinto-ohjaajat tapaa Lahden keskustakampuksella ja Salpauksen Opo-chatissa. Ohjauspiste Suuntaan voi tulla joko ajanvarauksella tai ilman.

<https://www.salpaus.fi/koulutus/kysy-koulutuksesta/ohjauspiste-suunta/>

Liikuntakeskus Pajulahti

Koulutustarjonnassa on liikunnanohjauksen perustutkinto sekä oppilaitosmuotoisena että op-
pisopimuskoulutuksena, liikunnan ammattitutkinto ja hierojakoulutus. Kansainvälinen liikunnan
alempi korkeakoulututkinto toteutetaan yhteistyössä amerikkalaisen Averett yliopiston kanssa.

Valmennuskeskuksessa järjestetään valmentajan ammattitutkintoon tähtäävää näyttökoulutus-
ta. Myös lukuisat lajiliitot järjestävät Pajulahdessa vuosittain omia valmentajakoulutuksiaan.

Yhteistyökoulutuksiin kuuluu uutuuksena Lahden kansanopiston kanssa järjestettävä kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto, osaamisalana koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaus, joka sisältää valmentajan ja seuratoiminnan osaajan tutkinnon osan.

Maahan muuttaneille ei ole omia koulutusohjelmia, mutta tarjolla on opintotietokurssi niille maahanmuuttajataustaisille lapsille, nuorille ja aikuisille, joilla on Suomessa oleskelulupa.

<https://pajulahti.com/vapaa-aika/aikuisille/opintotietokurssit/>

Pajulahdentie 167
15560 NASTOLA

Puh. 03 885 511

<https://pajulahti.com/koulutus/>

Suomen Diakoniaopisto Oy

Oppilaitos järjestää koulutuksia hyvinvointialueille sekä palvelualueille. Koulutus- ja palvelutoimintamme on avoinna kaikille, uskonnollisesta tai kulttuuritaustasta riippumatta. Tarjolla on myös valmentavaa koulutusta sekä palveluita maahanmuuttajien kotoutumiseen.

Lisäksi oppilaitos järjestää ammatillista lisäkoulutusta työelämässä jo oleville ammattilaisille. Lisäksi tarjonnassamme on oman oppisopimustoimiston tarjoamat palvelut.

Maahan muuttaneille on tarjolla hoiva-avustajan oppisopimuskoulutus.

<https://www.sdo.fi/hae-opiskelemaan/4105-lahti-oppisopimus-hoiva-avustaja-ikaantyneiden-palveluihin/>

Taitotalo (AEL Ja Amiedu)

Taitotalo > AEL + Amiedu

Oppilaitos tarjoaa yli 88 tutkintoa, yli 60 ammatillista sertifikaattia ja reilut 600 eri ammattialojen täydennyskoulutusta. Koulutusta ammattilaisia yli 30 toimialalle.

Maahanmuuttajille suunnattu tulkkikoulutus

<https://www.taitotalo.fi/koulutus/maahanmuuttajakoulutus/2055/asioimistulkki-asioimistulkkaus-sen-ammattitutkinto>
<https://www.taitotalo.fi/koulutusalojen-esittely>

Ajoittain järjestettävät etäkoulutukset soveltuvat myös Lahdessa asuville.

Tampereen Aikuiskoulutuskeskus TAKK

Tampereen Aikuiskoulutuskeskuksessa voi suorittaa asioimistulkkauksen ammattitutkinnon.

Tampereen valtatie 15
33100 Tampere

Sähköposti tulkkaus@takk.fi

Lisätiedot 044 7906 473

www.takk.fi

Työtehoseura

Ammatillista koulutusta hyötyajoneuvo-, logistiikka- metsä-, puutarha- ja rakentamisen toimialueille

TTS Työtehoseura tarjoaa ammatillista koulutusta teknisillä aloilla ja ammateissa, joissa tarvitaan kädentaitoja. TTS Työtehoseura tarjoaa myös täydennyskoulutuksia toimialojensa ammattilaisille, asiantuntijoille ja esimiehille.

Koulutuksia järjestetään myös Lahdessa.

<https://www.tts.fi/>

5.2.4 KORKEAKOULUT

Diakonia-ammattikorkeakoulu (DIAK)

DIAK kouluttaa kansainvälisiä osaajia yhteiskunnan ja kirkon palvelukseen. Diakista valmistuu asiantuntijoita ja ammattilaisia sosiaalialalle, terveysalalle, kirkon alalle ja tulkkauksen alalle.

Asioimistulkkaus on kahden kielen välistä tulkkausta. Koulutuksesta valmistuneet tulkit työllistyvät erilaisiin tulkkaus- ja käännöstehtäviin viranomaistahoilla, oikeus- ja kokoustulkkaukseen sekä kansainvälisiin tehtäviin. He voivat toimia myös asiantuntijoina oman kielensä tai kulttuurinsa ohjaustehtävissä.

Lisäksi koulutus antaa valmiudet käntää asiatekstejä sekä tehdä terminologista sanastotyötä.

<https://www.diak.fi/hakeminen/koulutukset/amk/tulkki-asioimistulkkaus/#811ec687>

Helsingin yliopisto (korkeakouluopinnot ja avoimet opinnot)

Helsingin yliopistossa voi suorittaa alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon monitieteisissä kandi- ja maisteriohjelmassa:

- 33 suomen- ja/tai ruotsinkielisessä sekä 1 englanninkielisessä kandiohjelmassa,
- 27 suomen- ja/tai ruotsinkielisessä maisteriohjelmassa, ja
- 36 kansainvälisessä maisteriohjelmassa, joissa opetus tarjotaan englannin kielellä

Lahdessa voi suorittaa osia ympäristötieteiden kandidaatin tutkinnosta ja ympäristömuutoksen ja globaalin kestävyuden maisterin tutkinnosta. Lahdessa on mahdollista suorittaa myös jatko-opintoja.

Maahan muuttaneille ei ole erityisohjelmia, mutta tarjolla on myös englanninkielisiä koulutuksia ja avoimen yliopiston koulutuksia sekä väyläopintoja.

MOOCit (Massive Open Online Course) ovat avoimia verkkokursseja, joille mahtuvat mukaan kaikki halukkaat. Ne ovat tavallisesti avoinna tietyn ajan (esimerkiksi lukukauden tai lukuvuoden), jonka aikana niille voi osallistua joustavasti omassa aikataulussaan

mooc.helsinki.fi

Suomenkielisiin koulutuksiin voi hakea, jos kielitaito on riittävä.

<https://www.helsinki.fi/fi/hakeminen-ja-opetus/hae-kandi-ja-maisteriohjelmiin/kielitaidon-osoittaminen/suomen-kielen-aidon-osoittaminen-tapa-b>

<https://www.helsinki.fi/fi/hakeminen-ja-opetus>

Lahden kampus

Niemenkatu 73 (B-osa)
15140 Lahti

infolahdenyliopistokampus.fi

Lahdessa järjestettävät opinnot

<https://www.lahdenyliopistokampus.fi/>

LAB-ammattikorkeakoulu (ammattikorkeakouluopinnot ja valmentavat opinnot maahan muuttaneille sekä avoimet opinnot)

LAB tarjoaa koulutusta viidellä alalla: sosiaali- ja terveysala, tekniikka, liiketalous, hotelli-, ravintola- ja matkailuala sekä muotoilu, taide ja visuaalinen viestintä.

Maahan muuttaneille on tarjolla

- Korkeakouluopintoihin valmentava koulutus maahanmuuttajille
- Sairaanhoidaja, maahanmuuttajille suunnattu koulutus
- AMK-polkuopinnot, Sairaanhoidaja (AMK), maahanmuuttajille suunnattu koulutus, päivä toteutus

<https://lab.fi/fi/haku?keywords=MAAHANMUUTTAJAT>

Lahden kampuksella kaksi sisäänkäyntiä

Mukkulankatu 19, Lahti ja Niemenkatu 73, Lahti

<https://lab.fi/fi>

LUT-yliopisto (korkeakouluopinnot)

LUT-yliopisto tarjoaa Lahdessa kahdeksan maisteriohjelmää. Opinnot sopivat hyvin myös töiden ohessa suoritettavaksi. LUTista valmistuu kauppatieteiden maistereita ja diplomi-insinöörejä.

Maahan muuttaneille ei ole erityisohjelmia, mutta tarjolla on myös englanninkielisiä koulutuksia ja avoimen yliopiston koulutuksia sekä väyläopintoja.

Lahden kampus
Mukkulankatu 19, 15210 Lahti
Puh. 029 446 2111

<https://www.lut.fi/opiskelu/maisteriohjelmat/maisteriohjelmat-lahdessa>

Päijät-Hämeen kesäyliopisto (kielikurssit, avoimet korkeakouluopinnot, lukio-kurssit)

Päijät-Hämeen kesäyliopisto järjestää ympäri vuoden koulutusta eri alojen ammattilaisille, opiskelijoille ja harrastajille. Kesäyliopisto tarjoaa avointa korkeakouluopetusta, ammatillista täydennyskoulutusta, kielikoulutusta, lukiolaiskursseja sekä muuta yleissivistävää ja ajankoh- taista koulutusta.

Oppilaitos järjestää kaikille avointa korkeakouluopetusta yliopistojen ja korkeakoulujen tutkin- tovaatimusten mukaisesti. Kesäyliopistossa voi opiskella yksittäisiä opintojaksoja tai laajempia opintokokonaisuuksia useissa eri oppiaineissa.

<https://www.paijathameenkesayliopisto.fi/>

Suomen Urheiluopisto Vierumäki (korkeakouluopinnot yhdessä Haaga-Helia AMK:n kanssa, ammatilliset opinnot, vapaan sivistystyön opinnot jne.)

Suomen Urheiluopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka järjestää myös ammatillista perus- ja lisäkoulutusta sekä koulutustoimintaa tukevaa maksullista palvelutoimintaa. Vapaan sivistystyön toimintana Suomen Urheiluopisto järjestää mm. vapaa-ajan liikuntakursseja kaikikäisille sekä leirejä ja turnauksia yhteistyössä urheiluseurojen kanssa.

Suomen Urheiluopistossa järjestetään tutkintokoulutusta liikunnanohjauksen perustutkintoon, liikunnan ja valmennuksen ammattitutkintoon, valmennuksen erikoisammattitutkintoon sekä liikuntapaikka-alan ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin. Lisäksi Vierumäellä järjestetään täydennyskoulutusta, liikunta-alan seminaareja ja lyhytkursseja sekä työelämää palvelevia ja kehittäviä hankkeita ja projekteja. Suomen Urheiluopiston kumppanina Vierumäen kampuksella toimii Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, joka vastaa korkeakouluopetuksesta Vierumäellä.

Maahan muuttaneille ei ole erillisiä koulutusohjelmia, mutta tarjolla on opintosetelikurssi ”Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vertaisohjaajakoulutus”.

Siinä osallistujat tutustuvat hyvinvoinnin eri osa-alueisiin. Kurssin pääteemoina kulkevat unen, ravinnon ja liikunnan merkitys hyvinvointiin suomalaisessa kulttuurissa. Koulutuksella tuetaan myös osallistujien aktiivista elämäntapaa ja edistetään integraatiota.

Yhteyshenkilö:

Projektiasiantuntija Iina Mannonen
+358 504 100 253
iina.mannonen@vierumaki.fi

Suomen Urheiluopisto ma–pe klo 9–15
opintotoimisto@vierumaki.fi
045 7881 6258

Haaga-Helia AMK, Vierumäen kampus
ma–ti ja to–pe klo 9–12, ke klo 12–15
opintopalvelut.vierumaki@haaga-helia.fi
+358 400 230 407

<https://vierumaki.fi/suomen-urheiluopisto>

5.2.5 MUUT OPPILAITOKSET

Jyränkölä (vapaa sivistystyö, kotoutumiskoulutus, valmentava koulutus)

HEINOLAN KANSALAI SOPISTO on Jyränkölä Settlementti ry:n omistama oppilaitos, joka tarjoaa koulutusta ja harrastusmahdollisuuksia. Opetusohjelmassa on vuosittain noin 600 erilaista kurssia. Kansalaisopistossa voivat kaikki opiskella kotipaikkakunnasta tai opiskelusta riippumatta.

Maahanmuuttajille on tarjolla

- Työvoimapolitiittinen kotoutumiskoulutus (Hämeen ELY-keskus)
- Nuorten maahanmuuttajien opintosetelikoulutus – ohjaaminen monikulttuurisessa ympäristössä- koulutus (OPH)
- UMAKO- lukutaitokoulutus osana kansalaisopiston valtionosuusopetusta (OPH)
- Kotoutumiskoulutus, jossa kohderyhmiä ovat esim. kotivanhemmat, seniorit, oppimisvaikeuksia omaavat tai ne nuoret maahanmuuttajat, joiden elämäntilanteeseen kokopäiväopiskelu ei sovellu.

Siltakatu 11
18100 Heinola

Ilmoittautumiset ja opintoneuvonta 044 797 2400

Maahanmuuttajien työllistäminen

Kirsi Salminen 050 514 6708

<https://jyrankola.fi/koulutus/maahanmuuttajatyo>

Lahden konservatorio (musiikkialan ammatilliset opinnot, erillisopinnot, musiikki-leikkikoulu jne.)

Lahden konservatorio on musiikkialan oppilaitos, joka tarjoaa opetusta niin musiikin harrastajille kuin alan ammattitutkintoja suorittaville. Maahan muuttaneille ei ole erillisiä palveluja.

Kansainvälinen toiminta <https://concis.fi/kansainvalisyys/>

Lahden konservatorio
Sibeliuksenkatu 8
15110 Lahti

toimistosiihteeri [050 511 1512](tel:0505111512)
musiikkileikkikoulu [050 511 1214](tel:0505111214)

<https://concis.fi/>

Wellamo-opisto

Wellamo-opisto on kansalaisopisto. Kansalaisopistossa voi kuka tahansa opiskella ja harrastaa. Opistossa opetetaan esimerkiksi kieliä, käsityötä, kuvataidetta, musiikkia, liikuntaa, tanssia ja tietotekniikkaa.

Wellamo-opistossa voi opiskella myös suomen kieltä. Opistossa on eripituisia ja eritasoisia suomen kielen kursseja.

<https://www.opistopalvelut.fi/wellamo-opisto/courses.php?l=fi#pos-1-150-12011>

Kurssien opetuskieli on suomi tai englanti.

Wellamo-opiston kurssit ovat yleensä maksullisia. Tiedot kursseista ja niiden hinnoista löytyvät opetusohjelmalehdestä tai opiston Internet-sivulta. Internet-sivuilla kerrotaan myös, miten kursseille ilmoittaudutaan. Lisätietoa kursseista saa Wellamo-opiston toimistosta.

Lisätietoja

Toimisto puh. (03) 814 4734 tai (03) 814 4740
toimisto@wellamo-opisto.fi

Kirkkokatu 16, 15140 Lahti

www.wellamo-opisto.fi

www.wellamonwerkot.fi

5.3 MUUT ORGANISAATIOT

Lahden Diakonialaitos (DILA)

Lahden Diakonialaitos on kristilliseltä arvopohjalta toimiva yleishyödyllinen säätiö ja yhteiskunnallinen toimija, joka suuntaa toimintansa ja sen tuotot Lahden alueen ihmisten hyväksi.

Dila tarjoaa työllisyyspalveluja ja hankkeiden kautta myös maahan muuttaneille soveltuvia palveluja. (Hankkeet kohdassa 5.4.)

Työllisyyspalvelut koostuvat eri toiminnoista. Kuntouttava työtoiminta, valmentava työkokeilu sekä sote-työpaja Stoori tarjoaa mahdollisuuden tutustua sosiaali- ja terveystalouden sekä kasvatus- ja ohjausalan työkenttään. Tulevaisuusvalmennus tarjoaa tukea sote-työpaja Stoorista työpajajakson päättäneille nuorille. ASKELMAT – osallisuuspolku auttaa osatyökykyisiä alle 30-vuotiaita asiakkaita löytämään oman polkunsuoraan kohti työelämää, koulutusta tai osallisuutta vahvistavaa toimintaa. DIGI-paja aloittaa toimintansa 1.10.2021.

Lahden Diakonialaitos
Vuorikatu 4

15110 Lahti

<https://dila.fi/>, <https://dila.fi/lahden-alueen-tyollisyysverkosto/>

Kierrätyskeskus PATINA

Kierrätystoiminnan ohella toiminnan tarkoitus on edistää pitkäaikaistyöttömien työmarkkinoille kiinnittymistä. Tavoitteen saavuttamiseksi järjestetään erilaisia työllistymiseen tähtääviä tai työllistymistä tukevia palveluita. Patina tarjoaa työkokeilu- ja palkkatukipaikkoja, joihin sisältyy työtulevaisuuden suunnittelu ja työnhaku. Työllisyysuunnitelmaan tulee olla kirjattuna työkokeilu- ja palkkatukioikeus sekä kotikunnan pitää olla Lahti, Hollola tai Kärkölä.

Lisätietoja katja.alander(a)harjulan.fi, p. 044 708 1035.

<https://www.kierratyskeskuspatina.fi/i/valmennuspalvelut>

Lahden seurakunnat

Maahanmuuttajatyö palvelee kaikkia maahanmuuttajia riippumatta heidän uskontokunnastaan tai maahanmuuttotavastaan.

Lahden seurakuntayhtymällä on yksi kokoaikainen diakonissa kaikille maahanmuuttajaryhmille ja yksi osa-aikainen työntekijä venäjänkielisille. He tarjoavat henkistä, hengellistä ja taloudellista apua. Tarvittaessa tehdään kotikäyntejä. Kirkolla on naisten ryhmä, suomen kielen ryhmä venäjänkielisille, tukihenkilötoimintaa, leirejä, retkiä, monikulttuurisia messuja, uskontojen välinen työryhmä ja oppilaitosyhteistyötä.

Kirkko toimii myös merkittävänä työllistäjänä tuetussa työllistymisessä. Luterilaisella kirkolla on myös laajaa vapaaehtoistoimintaa.

- Vastaanotto ja kotikäyntityö, sielunhoitotyö, kriisi- ja perhetyö
- Taloudellinen tuki ja neuvonta
- Retki- ja leiritoiminta
- Ryhmätoiminta
- Tukihenkilötoiminta
- Laaja verkostoyhteistyö
- monikulttuuriset Tuomasmessut ja Maailmojen messut
- Venäjänkielinen rippikoulutyö ja muu seurakuntatyö
- Retki- ja leiritoiminta
- Ryhmätoiminta

Lahden seurakunnat <https://www.lahdenseurakunnat.fi/tule-mukaan/international-work>

Luetaan yhdessä -Opintoryhmä

Luetaan yhdessä –verkosto on maahan muuttaneiden naisten ja miesten kotoutumisen tukena, ja tarjoaa vapaaehtoistyönä toteutettua lukutaidon ja suomen kielen opetusta maahan muuttaneille. Lukemisen ja suomen kielen lisäksi kerromme suomalaisista tavoista ja kulttuurista. Opetusta tarjotaan eri puolilla Suomea ja se on toiminut jo vuodesta 2004 alkaen.

Lahden Akateemiset Naiset ry:n Luetaan yhdessä -ryhmä opettaa vapaaehtoistyönä lukutaitoa ja suomen kieltä maahanmuuttajille kolmessa ryhmässä. Pienet lapset voi tarvittaessa ottaa mukaan. Lukuvuonna 2017-2018 meillä oli yhteensä noin 100 opiskelijaa mm. Kiinasta, Venäjältä, Syyriasta, Vietnamista, Afganistanista. Opettajia on yli kaksikymmentä.

Yhteyshenkilö

Kirsti Heikkilä

044 571 0762

Lahden Akateemiset naiset ry
Puheenjohtaja Leena Hovi

040 776 1486

leenah543@gmail.com

lahdenakateemisetnaiset@gmail.com

Lahden Inkerinsuomalaiset ry

Yhdistys on toiminut 16 vuotta. Yhdistys tarjoaa apua inkerinsuomalaisille vanhuksille: kotiapua, apua ostoksilla käynnissä ja paperitöissä. Yhdistyksessä on työntekijöitä palkkatuella. Yhdistys järjestää myös kulttuuriohjelmia ja juhlia ja matkoja. Myös Venäjän konsulaatin kanssa on yhteistyötä. Lahden nuorisopalveluiden osana toimiva Multi-Culti järjestää kaikille avointa toimintaa, mm. erilaista harrastustoimintaa, opintoryhmiä, kursseja ja tapahtumia.

<https://vk.com/club28668624>

Oveton ry

Oveton on yhdistys Lahdessa. Sen tehtävä on edistää maahanmuuttajien osallisuutta yhteiskunnan eri osa-alueilla, tukea maahanmuuttajien pääsyä paikallisiin verkostoihin sekä edistää maahanmuuttajien yhdenvertaisia toiminta- ja vaikutusmahdollisuuksia yhteiskunnassa.

<https://ovetonry.yhdistysavain.fi/>

Suomen Punainen Risti

Suomen Punainen Risti auttaa haavoittuvassa asemassa olevia maahanmuuttajia, kuten turvapaikanhakijoita, kiintiöpakolaisia ja paperittomia.

020 701 2000 (arkisin klo 8.30–16.00)

info@punainenristi.fi

Osaston toimintakeskus Lahdessa

Vapaudenkatu 8 A

Toimintakeskuksen asiakaspalvelu on avoinna maanantaisin ja perjantaisin 10 -14 sekä keskiviikkoisin 13 - 17.

Toimintakeskuksen puhelinnumero on 03 - 782 3601

Osaston sähköposti lahti@punainenristi.fi

<https://rednet.punainenristi.fi/lahdenalue>

Sylviakoti-yhdistys ry

Sylviakoti-yhdistys ry toimijoinen tarjoaa päivähoitoa, opetusta, asumispalveluja, kuntoutusta ja työtoimintaa erityistä tukea tarvitseville lapsille, nuorille ja aikuisille.

<https://www.sylviakotiyhdistys.fi/>

Mandala

Kaupunkikylän 2025 -hankkeen vaikutuksesta osoitteessa Hollolankatu 1 sijaitsee Mandala kauppa. Kaupassa työskentelee sekä Kaupunkikylän omaa väkeä, että hankkeen myötä mukaan tulleita ulkomaalaistaustaisia henkilöitä.

Mandalan aukioloajat

ti-pe 10-17, ma sopimuksen mukaan
la ja su suljettu

<https://www.sylviakotiyhdistys.fi/toimintayksikot/kaupunkikyla/mandala>

Kaupunkikylän työosuuskunta

Kaupunkikylä Co Työ Up! -osuuskunta on jäsenten oma yritys, joka tarjoaa asiakkaille monenlaista osaamista. Toiminta on pääasiassa Lahdessa ja lähiympäristössä, mutta erityisesti digitaalisia palveluita voidaan tarjota laajemmin.

Osuuskunnan kautta saa apua remontti- ja siivoustöihin sekä muuttoihin. Myös apua kiinteistön kunnossapitotehtäviin, kuten kesämökin kausityöt tai kotipiikan suunnittelu- ja hoitotyöt. Samoin on tarjolla tietotekniikkapalveluita, käännöstöitä sekä tulkkausta. Myös etnisen keittiön catering -palveluita (esim. turkkilainen ja kiinalainen ruoka) tai mittatilaus- ja korjausompelutöitä on tarjolla.

Osuuskunnassa toimii myös maahanmuuttajataustaisia osuuskunnan jäseniä.

Hollolankatu 1, Lahti
044 772 2848 tai 044 703 6228

tyo.osuuskunta@kaupunkikyla.fi

facebook.com/kaupunkikylantyosuuskunta

Kaupunkikylä

Yksikön päällikkö

Eveliina Aaltonen

044 772 2848

eveliina.aaltonen@sylviakotiyhdistys.fi

UN WOMENILLA on oma paikallisosasto, joka järjestää mm. Naistenpäivän kansainvälisen buffetin.

<https://unwomen.fi/tietoa-meista/paikallistoimikunnat/>

LAHDEN ZONTA -KERHO

Lahden Zonta-kerho on osa kansainvälistä Zonta International -järjestöä ja sen tehtävänä on edistää Zonta Internationalin vision toteutumista. Kerho on sitoutunut Zonta Internationalin ja Piiri 20:n asettamiin tavoitteisiin ja pyrkii kaikessa toiminnassaan päämäärätietoisesti parantamaan tyttöjen ja naisten asemaa. Toiminnan kulmakivet ovat palvelu- ja vaikuttamistoiminta.

Puheenjohtaja Marja Koivula +358 40 5781 972, koivulanmarja@gmail.com
<https://zonta.fi/lahti/>

Muut uskonnolliset yhteisöt ja seurakunnat (tarjolla palveluja ja tukea maahan muuttaneille)

Lahden Helluntaiseurakunta

Kiveriönkatu 1, 15140 Lahti
Puh (toimistonhoitaja): 040 094 0182
Sähköposti: toimisto@lahdenhelluntaisk.fi
<http://lahdenhelluntaisk.fi/toimintaa/kansainvalinen-tyo/>

5.3.11.2. Lahden Lutherin kirkko

Vuorikatu 37
15100 LAHTI
<https://lahti.sley.fi/>

Lahden ortodoksinen seurakunta

Harjukatu 5, 15110 Lahti
puh. 040 359 4846
<https://www.hos.fi/lahti/>

Lahden Islamilainen Diyanet seurakunta

Uudenmaankatu 18, 15100 Lahti
puh. 050 491 8049
<https://lahdenmoskeija.business.site/>

Muut uskonnolliset yhteisöt

http://www.paijat-hamewiki.fi/wiki/Luettelo_P%C3%A4ij%C3%A4t-H%C3%A4meen_uskonnollisista_yhteis%C3%B6ist%C3%A4

5.4 HANKKEET

5.4.1 Arjen apu - Vapaaehtoiset kotoutumisen tukena

Tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajien osallisuutta ja hyvinvointia sekä sujuvoittaa arkea. Arjen apu toteutuu henkilökohtaisena ohjauksena ja omakielisinä tieto- ja taitopajoina. Hankkeessa keskitytään afganistanilais- ja eritrealaistaustaisiin maahanmuuttajiin. Hankkeen aikana Arjen apu -malli kehitetään pilottien avulla ja juurrutetaan Päijät-Hämeen alueelle.

Toiminnassa mukana oleminen vaikuttaa myös maahanmuuttajien perheisiin. Etenkin lapset hyötyvät siitä, että heidän vanhempansa pääsevät arjen asioissa eteenpäin, etenevät kotoutumispolullaan ja pystyvät tukemaan paremmin lasten koulunkäyntiä.

Toteutusaika 1.9.2020 - 31.12.2022
<https://lab.fi/fi/projekti/arjen-apu-vapaaehtoiset-kotoutumisen-tukena>
<https://lab.fi/en/project/arjen-apu-vapaaehtoiset-kotoutumisen-tukena>

5.4.2 ASKELMAT – Askel Askeleelta Osallisuuspolku Päijät-Hämeessä

ASKELMAT -hanke hakee ratkaisuja osatyökykyisten, työelämän ulkopuolella olevien alle 30-vuotiaiden nuorten työ- ja koulutuspolun mahdollistamiseen niiden nuorten osalta, joilla työllistyminen ei ole mahdollista ilman pitkäjänteistä ja kokonaisvaltaista työ- ja toimintakyvyn tukemista.

Lahden Diakonialaitoksen, Harjulan Settlementi Ry:n ja LAB ammattikorkeakoulun yhteistyöllä selkiytetään osatyökykyisten nuorten palvelupolkuja ja hanke kehittää kolmannen sektorin palvelukokonaisuutta ja yhteistyöverkostoja nuorten osatyökykyisten työllistymisen tueksi.

Työntekijä auttaa nuorta valitsemaan juuri hänelle soveltuvia ratkaisuja jatkopoluttaen nuoren Lahden Diakonialaitoksen omiin palveluihin (esim. työllisyyspalveluiden palvelutarjoama tai Tukea vapaaehtoisuuteen -hanke) tai Harjulan Settlementin palveluihin.

Toteutusaika 1.5.2021-31.3.2023

Lisätietoja

Projektikoordinaattori Suvi Immonen
044 7132 029
suvi.immonen@dila.fi

<https://dila.fi/askelmat-osallisuuspolku/>

5.4.3 Digi-paja

Alle 29-vuotiaille päijäthämäläisille nuorille. Digikansalaisuuteen ja digityöelämätaitoihin tutustuminen ja niiden vahvistaminen.

Toteutusaika 1.10.2021 – 31.7.2023

Lisätietoja

Digivalmiuksien kehittäjä Teemu Mäkelä
puh. 044 772 5291

teemu.makela@dila.fi

5.4.4 Kiihdytyskaista hoiva-alalle

Heinolan kansalaisopiston ja Jyränkölän Settlementin hoivapalveluiden yhteishanke, jossa yhteistyökumppanina toimii Koulutuskeskus Salpaus.

Hankkeen tavoitteena on vaikeassa työllistymisasemassa olevien ihmisten työllistymismahdollisuuksien parantaminen heidän perus-, työelämä- ja yhteiskuntataitojaan valmentamalla ja vahvistamalla.

Hanke vastaa osaltaan hoiva-alan työvoimapulaan tarjoamalla asiakkailleen tutustumismahdollisuuden hoiva-alan työtehtäviin ja työpaikkoihin heidän henkilökohtaiset tarpeensa ja päämäärät huomioiden. Asiakkaiden hankkeen aikana tai aiemmin hankkiman osaamisen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi hankkeen tavoitteena on luoda osaamismerkistö. Suorittamiensa hoiva-alan ja muiden työelämätaitojen osaamismerkkien avulla hankkeen asiakas pystyy hyväksyttävällä tavalla todentamaan osaamisensa sekä työelämään että oppilaitoksiin hakeutuessaan.

Toteutusaika 1.8.2020 – 30.4.2022

Osaamisen ohjaaja

Leena Voutilainen 044 797 2471
leena.voutilainen [ät] jyrankola.fi

<https://www.jyrankola.fi/hankkeet>

5.4.5 Kotoa kotiin / My home in Finland

Kotoa kotiin -hanke on suunnattu ensisijaisesti vielä kotoutumisajalla oleville arabian-, kurdin-, darin- ja thaikielisille naisille, jotka ovat jääneet palveluiden ja kotoutumistoimien ulkopuolelle. Hankkeessa toteutetaan ryhmätoimintaa, joka vahvistaa kohderyhmän sosiaalista osallisuutta, yhteiskunnallista aktiivisuutta, suomen kieltä, kulttuurituntemusta sekä positiivista mielenterveyttä. Lisäksi osallistujat saavat vertaistukea ja toimintaan perehdytetyiltä maahanmuuttajataustaisilta ja kantasuomalaisilta vapaaehtoisilta.

Toteutusaika

1.4.2019 - 30.9.2021

<https://lab.fi/fi/projekti/kotoa-kotiin>
<https://lab.fi/en/project/my-home-finland>

5.4.6 Lahti TalentHub - kansainväliset osaajat Päijät-Hämeen elinvoiman kasvuun / Lahti

TalentHub International Talents to boost the Growth of Päijät Häme Region

Lahti TalentHub tarjoaa työnantajille palveluita kansainvälisten osaajien rekrytointiin, edistää Lahden seudulla asuvien kv-osaajien yrittäjyyttä ja tuottaa tietopakettia helpottaakseen seudulle asettumista.

Toteutusaika 1.8.2020 – 31.5.2023

projektipäällikkö
044 482 6511

Leeni Toivanen

044 482 6512

leeni.toivanen@lahti.fi

<https://www.lahti.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/lahti-talenthub/>

5.4.7 MALVA - Maahanmuuttajat valmentaan työelämään / MALVA - Preparing immigrants for working life

MALVA - Maahanmuuttajat valmentaan työelämään -hanke edistää maahanmuuttajanuorten ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien aikuisten maahanmuuttajien työllistymistä Päijät-Hämeen ja Uudenmaan alueella. Hankkeessa luodaan oikea-aikaisen ja matalan kynnyksen tuen, valmentajamaisen ja työelämälähtöisen ohjauksen malli maahanmuuttajalle ja maahanmuuttajaa työllistymisvaiheessa tukeville toimijoille.

Hankkeessa kartoitetaan myös oppilaitosten ja kuntien työhön valmentajien ja yhteistyöyrityksen, erityisesti työpaikkaohjaajien tarpeita. Näihin tarpeisiin ja mahdollisiin ongelmakohtiin etsitään hankkeessa ratkaisuja yhdessä yritysten kanssa, asiakaslähtöisesti. Lisäksi hankkeessa kartoitetaan, soveltuuko vastaavanlainen vertaistuki työpaikkaohjaajille ja opetus- ja ohjaushenkilöstölle. Toimivan mobiilituen muodot mallinnetaan ja niistä tehdään suositus.

Hankkeen toteuttavat Koulutuskeskus Salpaus, Haaga-Helia AOKK ja LAB Ammattikorkeakoulu yhteistyössä alueiden yritysten kanssa.

Hankkeen ensisijainen kohderyhmä ovat vaikeassa työmarkkina-asemassa olevat nuoret ja aikuiset maahanmuuttajat, joiden työllistymisen esteenä ovat olleet heikot tiedot suomalaisesta työkultuurista ja/tai työelämän käytännöistä.

Hankkeen toinen kohderyhmä on maahanmuuttajien työllistävien yritysten työpaikkaohjaajat ja siten yritykset, joiden rekrytointi- ja työvalmennusprosessi helpottuvat kieli- ja kulttuuritietoisuuden osaamisen vahvistuessa.

Välillisenä kohderyhmänä ovat oppilaitosten työhönvalmennusta tekevä henkilöstö.

Toteutusaika 2.3.2020 - 28.2.2022

<https://www.salpaus.fi/info/kehitamme-toimintaamme/hankkeet/malva-maahanmuuttajat-valmentaan-tyoelamaan/>
<https://lab.fi/fi/projekti/malva-maahanmuuttajat-valmentaan-tyoelamaan>
<https://lab.fi/en/project/malva-preparing-immigrants-working-life>

5.4.8 MESH – Verkostot ja mentorointi maahanmuuttajien työllistymisen tukena/ MESH Employing immigrants via networks and mentoring

Hankkeen päämääränä on tukea maahanmuuttajataustaisten ihmisten eli kansainvälisten osaajien sijoittumista suomalaisille työmarkkinoille. Hankkeen tavoitteena on kehittää, kokeilla ja levittää mentoroinnin malleja ja käytäntöjä sekä systematisoida mentorointia ja verkostojen hyödyntämistä. Maahan muuttaneiden ammatillisten verkostojen hyödyntämistä kehitetään kasvattamalla heidän kompetenssiaan etsiä, löytää ja kehittää omia työelämäyhteyksiään sekä ammatillisia verkostojaan tukemaan polkua työllistymiseen.

Toteutusaika 1.1.2019-31.12.2021

<https://lab.fi/fi/projekti/mesh-verkostot-ja-mentorointi-maahanmuuttajien-tyollistymisen-tukena>
<https://lab.fi/en/project/mesh-employing-immigrants-networks-and-mentoring>

5.4.9 Minun Suomi – avaimia kieleen ja elämään

Minun Suomi -opintoryhmä tarjoaa 17 – 19 -vuotiaille maahanmuuttajanuorille avaimia kieleen ja elämään. Toiminta rakentuu kahden pääteeman ympärille: työelämäpainotteinen suomen kielen ja viestinnän opetus sekä suomalainen työ- ja kulttuuri ja kansallinen kulttuuri.

Tavoitteena on parantaa osallistujien kielitaitoa ja opiskelu- ja työelämävalmiuksia sekä löytää oma polku työelämään.

Ryhmään valitaan ensisijaisesti nuoria, joilla ei ole jatkokoulutuspaikkaa. Opiskelijan kotoutumisaika voi olla voimassa tai se voi olla jo päättynyt. Opiskelijan oppivelvollisuuden tulee olla päättynyt. Minun Suomi -ryhmät toteutetaan Opetushallituksen maahanmuuttajanuorten opintotietojen avulla.

Seuraava ryhmä alkaa syksyllä 2021.

<https://harjulan.fi/tyoikaiset/hankkeet/minun-suomeni/>

5.4.10 Sote-alan valmentava työkokeilu

Alle 29-vuotiaille päijät-hämeiläisille nuorille, joilla ei enää tarvetta kuntouttavaan työtoimintaan, mutta siirtyminen tavalliseen työkokeiluun tuntuu vielä haastavalta. Käytännön työelämään

tutustuminen sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatusta ja ohjausalan työkentällä suljetun ryhmän periaatteella.

Toteutusaika 1.6.2021 – 31.5.2022

Valmentaja Sanna Koskinen
044 7132 030

sanna.koskinen@dila.fi

5.4.11 Suomen kieltä ja kulttuuria maahanmuuttajille

Suomen kieltä ja kulttuuria maahanmuuttajille -koulutusta toteutetaan Opetushallituksen opintotietojen kautta. Koulutus on suunnattu alle 30-vuotiaille työttömille maahanmuuttajille, jotka hallitsevat suomen kielen perustason sekä alle 30-vuotiaille kantasuomalaisille. Opiskelua on 20 - 30 tuntia viikossa.

Maahanmuuttajien opiskeluun kuuluu erityisesti suomen kieli ja kulttuuri sekä suomalainen yhteiskunta. Yhteisiä opintoja atk, valokuvaus, videokuvaus, editointi, erilaiset produktiot ja PopUpit, opintoretket ja vierailut. Koulutus, työelämä ja työnhaku. Mahdollisuus pieniin työkokeiluihin Jyränkölän eri toimipisteissä.

Lisätietoja:

Pia Valkjärvi
044 797 2445

pia.valkjarvi [ät] jyrankola.fi

<https://www.jyrankola.fi/hankkeet>

5.4.12 Tukea vapaaehtoisuuteen –hanke

Tukea vapaaehtoisuuteen on eri-ikäisille erityisryhmille ja elämän murrostilanteissa oleville henkilöille suunnattu hanke. Tavoitteena on mahdollistaa kaikille tasavertainen mahdollisuus päästä mukaan vapaaehtoistoimintaan.

Hanke kehittyy ja kasvaa osana Lahden Diakonialaitoksen yhteisöllistä Dilakorttelia.

https://dila.fi/tule_vapaaehtoiseksi_tukea_vapaaehtoisuuteen/

5.4.13 Työpolku II

TyöPolku on Hämeen Setlementin hallinnoiva työllistämishanke. Se toimii Lahdessa, Hämeenlinnassa sekä Forssassa. TyöPolku tarjoaa asiakkailleen yksilöllistä tukea kohti työelämää työhönvalmennuksen ja työkokeiluiden avulla. Palvelut on kohdennettu erityisesti TE-toimiston maahanmuuttajataustaisille asiakkaille.

Työpolku-hanke:

- Etsii työkokeilu- ja työpaikkoja kunnalta, yrityksistä sekä kolmannelta sektorilta
- Valmentaa työnhakuun ja itsensä markkinointiin suomalaisessa työelämässä
- Etsii mahdollisuuksia kansainvälisen osaamisen hyödyntämiseksi
- Tarjoaa työnantajille turvallisen väylän löytää potentiaalisia työntekijöitä
- Tarjoaa asiakkailleen mahdollisuuksia tutustua eri aloilla tehtävään työhön työkokeilujen kautta

Kotouttamo Palvelutori / Kauppakeskus Trio, 2. kerros Aleksanterinkatu 18, 15140 Lahti

Työhönvalmennusta romaneille ja maahanmuuttajataustaisille TE-toimiston asiakkaille.

Asiakasohjaus tapahtuu ensisijaisesti TE-toimistosta.

TyöPolun työntekijät ovat tavoitettavissa sähköpostitse ja puhelimitse, tapaamiset sovitaan ajanvarauksella.

Toteutusaika 1.4.2014 – 31.12.2021

<https://www.hameensetlementti.fi/toiminta/tyopolku/>

5.4.15 Ystäväksi maahanmuuttajaäidille

Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta tukee maahanmuuttajanaisten kotoutumista ja suomen kielen oppimista. Maahan muuttanut äiti voi saada itselleen MLL:n kouluttaman vapaaehtoisen ystävän. Ystävät tutustuvat toisiinsa yhteisen tekemisen kautta ja samalla maahanmuuttajaäiti saa mahdollisuuden puhua suomen kieltä ja tutustua uuteen kotimaahansa.

<https://lahti.mll.fi/ystavaksi-maahanmuuttajaaidille/>

6 MAAHAN MUUTTANEITA PALVELEVAT NETTISIVUT

6.1 Alueellinen integraatiopalvelupiste Alipi

Alueellinen integraatiopalvelupiste (Alipi) tarjoaa maahanmuuttoon liittyvää ohjausta ja neuvontaa palvelualueen maahan muuttaneille maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvissä asioissa. Verkkosivuilla tietoa alueen palveluista.

<https://www.alipi.fi/fi/alueellinen-integraatiopalvelupiste-alipi>
<https://alipi.fi/en/introduction>

6.2 Mun Lahti

[Lahden alueen palvelukartta, Lahden palvelut -opas. Tietoa koulutuksista, opiskelusta, työstä, terveydestä, vapaa-ajasta lahtelaiselle maahanmuuttajalle](#)
www.munlahti.fi

6.2 OSSI-portaali

Antaa tietoa erilaisista Päijät-Hämeen alueella järjestettävistä koulutuksista, kursseista ja tapahtumista maahanmuuttajille

<http://www.alipi.fi/ossi/>

6.3 Osaamisen paikka

Sivustolta voit löytää tietoa eri hankkeista Päijät-Hämeen alueella

<https://osaamisenpaikka.fi/>

<https://osaamisenpaikka.fi/yhteystiedot/>

6.4 Töissä Suomessa – Työterveyslaitoksen materiaali

<https://www.ttl.fi/tyoyhteiso/monikulttuurinen-tyoelama/toissa-suomessa-tietoa-maahanmuuttajalle-13-kielella/>

6.5 Suomi taskussa

Suomea videoiden avulla, voi kuunnella ja katsoa miten eri tilanteissa toimitaan

<http://suomitaskussa.eu/>

6.6 infoFinland.fi - Finland in your language

<https://www.infofinland.fi/fi/etusivu>

6.7 TE-palvelut

Työhön Suomeen

http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhakijalle/loyda_toita/tyohon_suomeen/index.html

ja Work in Finland

http://www.te-palvelut.fi/te/en/jobseekers/work_finland/index.html

6.8 Perustietoa Suomesta – Life in Finland

Basic information about Finland, Базовая информация о Финляндии, نع ةيساسأ تامول عم

ادنلن ف

6.9 Maahanmuuttovirasto - Immigration Office Иммиграционная служба, بةتكم

ةرجهل

<http://www.migri.fi>

6.10 Poliisi - Police, Полиция, ةطرشل

www.poliisi.fi

7 OPINTOIHIN HAKU - VERKKOSIVUT

Opintopolku – ammatillinen koulutus yhteishaku <https://opintopolku.fi/wp/amatillinen-koulutus/nain-haet-kevaan-yhteishaussa-amatilliseen/>

Opintopolku – ammatillinen koulutus jatkuva haku <https://opintopolku.fi/wp/amatillinen-koulutus/jatkuva-haku-amatilliseen-koulutukseen/>

Lahden yliopistokampus <https://www.lahdenyliopistokampus.fi/>

[Eri oppilaitosten omat sivut](https://opintopolku.fi)
<https://opintopolku.fi>

8 TOIVEET PALVELUISTA JA VERKOSTON TOIMINNASTA – TOIMIJOIDEN JA MAAHAN MUUTTANEIDEN HAASTATTELUT

Palveluselvytyksessä on kuvattu alueella toimivia palveluja tuottavia tahoja. Oli kuitenkin tärkeää kuulla myös palveluja käyttävien kohderyhmien edustajien mielipiteitä ja toiveita siitä, millaisia palveluja he toivovat alueelle. Lisäksi kysyttiin toiveista liittyen mahdollisesti luotavaan digitaaliseen palvelutarjontaan. Kohderyhmiä oli kaksi. Toisen ryhmän muodostivat palvelujen käyttäjät eli alueella asuvat maahan muuttaneet ja toisen ryhmän heille suunnattuja palveluja tuottavat tahot.

Haastateltavat pyrittiin valikoimaan siten, että he edustaisivat erilaisia palveluntuottajatahoja kuten julkisen sektorin toimijoita, oppilaitoksia ja yhdistyksiä. Koska LAB-ammattikorkeakoululla on oma OSKE-hanke samoin kuin Koulutuskeskus Salpauksella, heidän opiskelijoitaan ei tässä yhteydessä haastateltu. Maahanmuuttajataustaiset haastateltavat tavoitettiin Lahden Oskan (TEM) työhönvalmentajien sekä Harjulan Settlementti ry:n opettajien avulla. He edustavat eri kulttuureja, eri ikäluokkia ja heidän koulutustaustansa on erilainen.

Kysely oli tarkoitus toteuttaa puolistrukturoidun haastattelun periaatteella. Haastateltavat halusivat kuitenkin kertoa asioistaan ja toiveistaan laajemminkin, joten lopullinen muoto lienee ollut lähempänä teemahaastattelua. Vastaukset kirjattiin ylös ja niistä tehtiin lopuksi yhteenveto.

KYSYMYKSET TOIMIJOILLE

1. Minkä organisaatioiden kanssa teet/organisaatiosi tekee tällä hetkellä yhteistyötä maahanmuuttaja-asioissa?
2. Millaisissa asioissa teet yhteistyötä? Mitkä ovat tyypilliset tilanteet tai mitä tietoa haet verkostoista?
3. Mistä saat tiedot yhteyshenkilöstä, johon kannattaa olla yhteydessä?
4. Mikä nykyisessä tilanteessa on ongelma, jos täytyy hakea tietoa toisista ohjaus-/koulutuspalvelua tarjoavista tahoista?
5. Millaisia yhteistyömuotoja ja verkostoitumismahdollisuuksia toivoisit liittyen maahanmuuttajataustaisten ohjaukseen?
6. Miten itse olisit halukas toimimaan verkostossa?
7. Mikäli Lahden maahanmuuttajien osaamiskeskuksen verkoston toimintaa tukemaan luodaan digitaalinen alusta, mitä toiveita sinulla on tähän liittyen?
8. Mitä muuta haluat tuoda esiin?

VASTAUKSET

1. HARJULAN SETTLEMENTTI RY

Projektipäällikkö Erno Hokkanen

1.1 Tehtävät liittyen maahanmuuttajien ohjaukseen ja koulutukseen

Erno toimii Minun Suomi -hankkeen projektipäällikkönä sekä koordinoi luku- ja kirjoitustaidon ABC-kursseja. Lisäksi hän toimii yhteyshenkilönä esim. TE-toimiston (työllisyyden kuntakokeilun) kanssa ja hänen vastuullaan on myös kehittämistyö liittyen maahanmuuttajien ohjaus-/koulutusasioihin.

1.2 Yhteistyö muiden organisaatioiden ja tahojen kanssa

Pääasiassa yhteistyökumppaneina toimivat Arffman ja Salpaus. Lisäksi tehdään yhteistyötä kuntakokeilun toimijoiden kanssa ja mm. sosiaalitoimen kanssa. Myös Lahden kansanopisto on merkittävä yhteistyökumppani.

1.3. Yhteistyön tyypillisimmät tilanteet sekä ongelmat ja tiedontarpeet

Asiakkaiden tilanteiden selvittely vaatii yhteistyötä. Erityisesti silloin, kun selvitetään jatkokoulutusta, tarvitaan tietoja muilta toimijoilta. Lisäksi silloin, kun halutaan kehittää jotain, yhteistyö on tärkeää. Hyvä esimerkki verkostosta on Maahanmuuttajakoulutuksen yhteistyöryhmä. Myös ELYn verkostot ovat tärkeitä.

1.4. Yhteystietojen selvittäminen

Yleensä yhteyshenkilön selville saaminen tapahtuu nettisivujen kautta. Kuitenkin esim. julkisen sektorin toimijoiden henkilöyhteystietoja on vaikea saada.

1.5. Yhteistyömuotoihin ja verkostoitumismahdollisuuksiin liittyviä toiveita (maahanmuuttajataustaisten ohjausasioissa)

Vaikeaa on usein löytää oikea yhteyshenkilö ja sen lisäksi ajankohtaisen tiedon saaminen on vaikeaa.

1.6. Halukkuus toimia verkostossa

Verkostoissa Erno toimii mielellään, sillä ne ovat tärkeitä myös asiakkaan kannalta. Alustatyyppinen ratkaisu, jossa tiedot olisivat ajantasaisia, olisi hyvä.

1.7. Toiveet liittyen (Lahden maahanmuuttajien osaamiskeskuksen verkoston toimintaa tukemaan) mahdollisesti luotavaan digitaaliseen alustaan

Mikäli tieto olisi helposti saatavissa, olisi helpompi suunnitella opiskelijan palvelupolkua eteenpäin.

1.8. Muut toiveet ja huomiot

Olisi tärkeää, että mahdollisessa alustassa olisi eri kieliversioita sekä selkokielellä tietoa suoraan asiakkaalle. Ehkä kuvat ja symbolit olisivat hyviä. Päivitys pitäisi olla ehdottomasti ja sen pitäisi olla helppoa, että ei vie liikaa aikaa toimijoilta.

2. SUOMEN DIAKONIAOPISTO OY

Koulutusjohtaja Merja Ahtikari

2.1 Tehtävät liittyen maahanmuuttajien ohjaukseen ja koulutukseen

Merja Ahtikari vastaa kaikista nivelvaiheen koulutuksista ja ammatillisen koulutuksen perustutkinnoista catering, puhdistuspalvelu, sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatustieteiden perustutkinnoista. Lisäksi hänellä on vastuullaan OPVA (oppimisvalmiuksia parantavat) -koulutukset. Syksyllä -22 alkavat TUVA (tutkintokoulutukseen valmentavat) -koulutukset, joista hän myös vastaa. Lahdessa suomi toisena kielenä nivelvaiheen koulutuksia ei ole painotettu tällä hetkellä. Joskus näissä koulutuksissa on ollut pelkästään vieraskielisiä. Lastenohjaajakoulutuksissa on ollut ns. S2-ryhmiä.

2.2 Yhteistyö muiden organisaatioiden ja tahojen kanssa

Oppilaitos tekee yhteistyötä DILAn kanssa, samoin Harjulan settlementin sekä muiden alueen oppilaitosten kanssa. Helsingissä heillä on tiivis yhteistyö Helsingin OSKE:n kanssa. Tällä hetkellä Helsingin seudulla opiskelijoista noin 30 % on vieraskielisiä. Aikuisten perusopetuksessa kaikki koulutukset ovat S2-painotteisia. Nyt kuntakokeilun aikana Helsingin OSKEen siirtyy S2-opettaja.

Tärkeitä asioita ovat myös maahanmuuttajien osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Lisäksi järjestetään TEMin tuella ns. STARTTI-koulutus kuntakokeilun piirissä oleville. STARTTI-koulutusjakso järjestetään sosiaali- ja terveysalan koulutuksen alussa. Kyseessä on ns. SOTE-STARTTI, joka on osa hoiva-avustaja-, lähihoitaja- ja lastenohjaajakoulutuksia. Lisäksi järjestetään lounaskokki- ja varhaiskasvatusavustajakoulutuksia. Oppilaitoksella on oma oppisopimustoimisto.

2.3. Yhteistyön tyypillisimmät tilanteet sekä ongelmat ja tiedontarpeet

Yleensä tietoa saadaan verkostojen kautta. Myös nettisivut toimivat informaation lähteenä. Ongelma syntyy silloin, kun ohjataan yksittäistä opiskelijaa. Lisäksi 3. sektorin hankkeiden sekä niiden toimijoiden yhteystietojen selvittäminen on vaikeaa. Se on selvästi katvealuetta.

2.4. Yhteystietojen selvittäminen

Oman oppilaitoksen sisäiset verkostot auttavat yhteystietojen selvittämisessä. Lisäksi vakiintuneet verkostot auttavat löytämään oikean yhteyshenkilön.

2.5. Yhteistyömuotoihin ja verkostoitumismahdollisuuksiin liittyviä toiveita (maahanmuuttajataustaisten ohjausasioissa)

Alueen opinto-ohjaajien yhteistyö olisi todella toivottavaa. Työllisyyspalveluiden osalta kaikki vieraskielisten työllisyyspalveluja tuottavien tahojen edustajat voisivat kokoontua aika ajoin saman pöydän ääreen keskustelemaan asioista.

2.6. Halukkuus toimia verkostossa

Oma organisaatio on halukas toimimaan verkostossa. Olisi hyvä, jos voisi omat verkostot seuraaville toimijoille:

- ohjaushenkilöt
- käynnissä olevien koulutusten opettajat
- strategiatason toimijat
- alueellisen työvoimatarpeen asioita pohtivat henkilöt

2.7. Toiveet liittyen (Lahden maahanmuuttajien osaamiskeskuksen verkoston toimintaa tukemaan) mahdollisesti luotavaan digitaaliseen alustaan

Sen tulisi olla helppokäyttöinen ja selkeä. Se tulisi suunnitella toiminnot edellä, ei organisaatiot.

2.8. Muut toiveet ja huomiot

Verkostomainen toimintatapa voisi olla Ohjaamo-tyyppistä toimintaa. Hankkeiden välistä yhteistyötä tulisi lisätä.

3. LUETAAN YHDESSÄ VERKOSTO - LAHDEN RYHMÄ (LAHDEN AKATEEMISET NAISET RY)

Ryhmän vetäjä Kirsti Heikkilä

3.1 Tehtävät liittyen maahanmuuttajien ohjaukseen ja koulutukseen

Ryhmän tehtävä on suomen kielen ja suomalaisen kulttuurin tutuksi tekeminen maahanmuuttajille. Kohderyhmää ei ole rajattu mihinkään erityisryhmään eli ryhmä on avoin kaikille vieraskielisille. Iltaryhmässä on myös paljon KV-opiskelijoita, jotka eivät ole oppineet puhumaan ja keskustelemaan suomen kielellä; siksi haluavat tulla ryhmään. Esimerkiksi jotkut korkeakoulutetut etenevät mielestään liian hitaasti suomen kielen taidon kehittämisessä ja hakevat tukea ryhmästä. Lisäksi ryhmässä on jopa yli 10 vuotta Suomessa asuneita inkerinsuomalaisia, joiden kielitaito ei ole kehittynyt. Monelta puuttuu motivaatio, jos ikää on yli 50 vuotta. Toisaalta myös tässä ryhmässä on esimerkkejä onnistumisista, jotka ovat lähteneet ammatilliseen koulutukseen.

3.2 Yhteistyö muiden organisaatioiden ja tahojen kanssa

Yhteistyötä tehdään eri oppilaitosten, Alipin ja TE-keskuksen kanssa. Henkilöitä ohjautuu ryhmään paljon myös puskaradion kautta.

3.3 Yhteistyön tyypillisimmät tilanteet sekä ongelmat ja tiedontarpeet

Tyypillisiä tilanteita ovat koulutukseen haku, hakeutuminen viralliselle kielikurssille eli kotoutumiskoulutukseen, Ohjaamoon hakeutuminen, henkilökohtainen neuvonta työhallinnon asioissa. Joskus koulutusorganisaatioiden sivuilta ei saa riittävän selkeää ohjeistusta esim. koulutushakuasioissa.

3.4 Yhteystietojen selvittäminen

Ryhmässä on henkilöitä, jotka tuntevat hyvin koulutusorganisaatioiden henkilöitä kuten esimerkiksi Sinikka Koskinen, joka tuntee hyvin Salpauksen opettajia ja ohjaajia oman verkostonsa kautta.

3.5 Yhteistyömuotoihin ja verkostoitumismahdollisuuksiin liittyviä toiveita (maahanmuuttajataustaisten ohjausasioissa)

Toiveena on, että OSKEsta tulisi joku käymään henkilökohtaisesti ja kertoisi toimijoille OSKE:n toiminnasta. OSKE voisi järjestää inkerinsuomalaisille jotain apua.

3.6 Halukkuus toimia verkostossa

Kirsti voisi toimia verkostossa yhteyshenkilönä ja tiedon välittäjänä. Hän on myös innostunut kehittämistyöstä, sillä on toiminut aiemmin PHHYKYssä kehittäjänä.

3.7 Toiveet liittyen Lahden maahanmuuttajien osaamiskeskuksen verkoston toimintaa tukemaan mahdollisesti luotavaan digitaaliseen alustaan

Alustan tulisi olla helppokäyttöinen ja kielen tulisi olla selkeää siten, että myös vanhemmat ihmiset ja maahanmuuttajat osaisivat sitä käyttää.

3.8 Muut toiveet ja huomiot

Kehittämisessä tulisi olla kokeiluvaihe, jolloin toimintoja voitaisiin kehittää saatujen kokemusten perusteella eteenpäin. Maahanmuuttajat tulisi ottaa huomioon ja kieliä voisi olla esim. englanti ja arabia sekä selkokieli. Olisi myös tärkeää pitää yhteyksiä yrityksiin ja työnantajapuolelle.

Kouluttajat ja yrittäjät voisivat toimia yhteistyössä. Anneli Einiö toimii henkilönä, joka hoitaa yhteyksiä koulujen ja ryhmän välillä. Vapaaehtoisena ryhmässä toimii 20 opettajaa.

4. LAHDEN YHTEISKOULUN SÄÄTIÖ

Lahden yhteiskoulun aikuislukio

Rehtori Riitta Yrjänä

4.1 Tehtävät liittyen maahanmuuttajien ohjaukseen ja koulutukseen

Riitta Yrjänä vastaa mm. aikuisten perusopetuksesta, suurimmasta osasta aikuisten lukio-opetuksesta, opinto-ohjauksesta, LUVA-koulutuksista ja tulevista TUVA-koulutuksista eli syksyllä 2022 alkavista valmentavista koulutuksista. (Kaikki valmentavat koulutukset muuttuvat tutkintoon valmentaviksi koulutuksiksi 1.8.2022 lähtien).

4.2 Yhteistyö muiden organisaatioiden ja tahojen kanssa

Tavallisimmin tehdään yhteistyötä työllistämispalveluiden, KELAn ja vastaanottokeskusten (Lahti + Lammi) kanssa.

4.3 Yhteistyön tyypillisimmät tilanteet sekä ongelmat ja tiedontarpeet

Useimmiten tulee kyselyjä työvoimahallinnosta (maahanmuuttajapalvelut), jotka kysyvät tarjolla olevista koulutuksista, maksuttomuudesta (onko kyseessä päätoiminen opiskelu). Koulutuspalvelutuottajaselvityksiä täytyy myös tehdä. LUVAssa saa opiskella kuka tahansa, vaikka turvapaikanhakija.

Yleensä työvoimahallinnosta ollaan yhteydessä kouluttajaan päin, mutta joskus tilanne on päinvastainen. KELAsta on vaikeaa saada kiinni oikeaa henkilöä, joka pystyisi kertomaan esimerkiksi opintotukiasioista ja koulumatkatuesta.

4.4 Yhteystietojen selvittäminen

Ongelmaksi muodostuu usein se, että yhteystietoja ei löydy verkkosivuilta.

4.5. Yhteistyömuotoihin ja verkostoitumismahdollisuuksiin liittyviä toiveita (maahanmuuttajataustaisten ohjausasioissa)

Olisi hyvä, mikäli sopivan henkilön yhteystiedot olisi helppo selvittää eli tietäisi kuka mitään asioita organisaatiossa hoitaa.

4.6 Halukkuus toimia verkostossa

Haluaa toimia verkostossa ja pitää esim. etäkokouksia hyvinä, kunhan niissä on vetäjä ja esityslista. Jos voitaisiin välttää päällekkäistä toimintaa, se säästäisi paljon osapuolten resursseja.

4.7 Toiveet liittyen (Lahden maahanmuuttajien osaamiskeskuksen verkoston toimintaa tukemaan) mahdollisesti luotavaan digitaaliseen alustaan

Olisi hyvä, jos verkoston toimijat saisivat ajantasaista tietoa ja itsekin antaisivat tietoaan alustaan. On varmasti toimijoiden intressissä päivittää tietoaan, että asiakkaat löytäisivät koulutukseen tai palveluun.

4.8 Muut toiveet ja huomiot

Olisi hyvä, jos ohjelmaa päivitetäisiin. Lisäksi tätä palvelua tulisi markkinoida niin, että myös maahanmuuttajat löytäisivät palvelun. Olisi hyvä käyttää alustan suunnittelussa palvelumuotoilua sekä soveltaa polutusideaa kuten Ossi-portaalissa, jossa eri tason koulutukset ovat helposti haettavissa.

Lisäksi olisi hyvä markkinoida alustaa sosiaalisessa mediassa kuten Instagramissa, LinkedInissä ja Facebookissa. Alusta saisi olla elävä, ei mikään pelkkä harmaa. Aloitus voisi olla kokeiluluonteista ja alustaa voisi koko ajan parantaa ja kehittää.

Koulutusorganisaatiot ja muut toimijat voisivat itse päivittää tietonsa.

5. DIAKONIALAITOS

Työllisyyspäällikkö Saira Immonen

5.1 Tehtävät liittyen maahanmuuttajien ohjaukseen ja koulutukseen

Dila tarjoaa sekä sote-palveluita että diakoniapalveluita. Yksi osa diakoniapalveluista on työllisyyspalvelut: kuntouttava työtoiminta, valmentava työkokeilu, sote-työpaja Stoori, tulevaisuusvalmennus, ASKELMAT -osallisuuspolku sekä DIGI-paja. Kaikki nämä palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajataustaisille asiakkaille.

Sote-työpaja Stoorin työpajajakson aikana voi suorittaa tiettyjä tutkinnon osia sosiaali- ja terveysalan tai kasvatustieteiden ja ohjausalan perustutkinnosta eli työpajajaksoa voidaan opinnollistaa.

5.2 Yhteistyö muiden organisaatioiden ja tahojen kanssa

Yhteistyötä tehdään työvoimahallinnon sekä muiden viranomaistahojen kanssa.

Lisäksi yhteistyötä tehdään monipuolisesti kunkin asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan eri organisaatioiden kanssa (esim. oppilaitokset, kuntoutustoimijat, nuorisopalvelut).

5.3 Yhteistyön tyypillisimmät tilanteet sekä ongelmat ja tiedontarpeet

Olisi hyvä tehdä tiiviimpää yhteistyötä asiakkaan muiden valmentajien kanssa. Olisi hyvä tietää, kuka hoitaa kenenkin asiakkaan asioita. Moniammatillinen tiimi olisi toimiva ratkaisu, sillä tarvittaisiin tietoa asiakkaan muista yhteistyökumppaneista.

5.4 Yhteystietojen selvittäminen

Kuntakokeilu on tuonut haasteita, sillä vie aikaa selvittää, kuka hoitaa mitään asioita. Aiemmin oli selvemmin tiedossa yhteyshenkilöt. Olisi hyvä, jos olisi helppo tapa saada selville kunkin asiakkaan omavalmentajat.

5.5 Yhteistyömuotoihin ja verkostoitumismahdollisuuksiin liittyviä toiveita (maahanmuuttajataustaisten ohjausasioissa)

5.6 Halukkuus toimia verkostossa

Halu toimia verkostossa on suuri. Asiakkaat ovat yhteisiä -ajattelua voisi levittää laajemmin. Esimerkkinä tästä Saira mainitsi kuntouttavan työtoiminnan. Saira toivoisi enemmän yhteistyöfoorumia. Haluaisi tulla OSKE seuraavaan lokakuun tapaamiseen.

Verkostossa voisi avoimesti tiedottaa, millaisille kohderyhmille mitään toimintaa tarjotaan. Maahanmuuttajille tulisi saada lisää tietoisuutta palveluista. Ylläpitoon resurssit eivät saisi olla esteenä eli tämä ei saisi kaatua siihen, että kiistellään siitä, kuka järjestää mitään toimintaa. Esimerkkinä tästä Saira mainitsi vuorovastuut kielikoulutuksessa. Ihanteellista olisi, jos saataisiin luotua WIN-WIN-tilanne, jolloin kaikki hyötyisivät. Esimerkkinä verkostoitumisesta on Dilan ja Päijät-Hämeen Muistiyhdistyksen yhteistyönä järjestämä Aion Tupa (ikäntyneiden avoin kohtaamispaikka), jossa sote-työpaja Stoorin työpajanuoret saavat kokemuksen ikäntyneiden kohtaamistyöstä ja samalla Aion Tuvan kävijöiden yksinäisyyden tunne lievittyy. Aion Tupa on Päijät-Hämeen Muistiyhdistys ry:n ylläpitämää toimintaa. Mukana on myös DILAn vapaaehtoisia.

5.7 Toiveet liittyen (Lahden maahanmuuttajien osaamiskeskuksen verkoston toimintaa tukemaan) mahdollisesti luotavaan digitaaliseen alustaan

Alustan tulisi olla helppokäyttöinen, asiat tulisi esittää selkeästi ja koko palvelun tulisi olla helposti ymmärrettävä. Kuvien ja symbolien tulisi olla helposti ymmärrettäviä.

Asiakkaille (toimijoille) voisi toimia Teams-alusta ja kuntakokeilun työvälineenä voisi olla nettisivu.

5.8 Muut toiveet ja huomiot

Pääasia on, että asiakkaan tarve tulisi huomioida parhaalla mahdollisella tavalla. Totuus on, että oman organisaation palvelut eivät aina auta asiakasta parhaiten. Tämän toiminnan tulisi mahdollistaa organisaatorajojen ylittämisen.

6. LAHDEN KANSANOPISTON SÄÄTIÖ

Koulutuspäällikkö Maria Beirad

6.1 Tehtävät liittyen maahanmuuttajien ohjaukseen ja koulutukseen

Maria toimii opettajien lähiesimiehenä ja huolehtii siitä, että opetuksen puitteet ovat kunnossa. Hän myös suunnittelee opetus- ja kurssitarjontaa yhdessä opettajien kanssa.

6.2 Yhteistyö muiden organisaatioiden ja tahojen kanssa

Yhteistyötä tehdään paljon. Yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Lahden kaupunki, TE-toimisto / työllisyyden kuntakokeilu, sosiaalitoimi, Ohjaamo, Etsivä nuorisotyö ja maahanmuuttajakoulutuksen yhteistyöryhmä. Henkilökohtaisesti hän ottaa kontakteja Salpaukseen, Lahden kaupunkiin ja opiskeluhuollon ohjausryhmään.

6.3 Yhteistyön tyypillisimmät tilanteet sekä ongelmat ja tiedontarpeet

Tyypillisimmät tilanteet liittyvät opiskelijoiden asioiden hoitamiseen. Työvoimahallintoon ollaan tiiviissä yhteistyössä ja otetaan yhteyttä mm. opintojen etenemiseen liittyvissä asioissa sekä opiskeluaikaan liittyvissä ongelmissa. Yhdessä eri toimijoiden (terveydenhoitajan, psykologin ja kuraattoripalveluiden) kanssa pyritään tukemaan opiskelijoiden opintojen etenemistä. Jatko-opintomahdollisuuksista keskustellaan eri oppilaitosten opinto-ohjaajien ja joskus myös työnantajien kanssa.

6.4 Yhteystietojen selvittäminen

Vuosien mittaan on karttunut tietoa, jolloin osaa ottaa yhteyttä oikeisiin yhteistyökumppaneihin. Omassa organisaatioissa on aina joku, joka tietää, keneen kannattaa erilaisissa asioissa olla yhteydessä. Lisäksi eri organisaatioiden nettisivuilta löytää tietoa.

6.5 Yhteistyömuotoihin ja verkostoitumismahdollisuuksiin liittyviä toiveita (maahanmuuttajataustaisten ohjausasioissa)

Opinto-ohjaajien kanssa voisi tehdä enemmän yhteistyötä. Maria toivoisi, että tieto kulkisi maahanmuuttajien koulutusryhmissä ja että oppilaitosyhteistyö pelaisi vielä nykyistäkin paremmin, esim. yksittäisiä opiskelijoita koskeva tieto olisi hyvä saada nopeasti.

6.6 Halukkuus toimia verkostossa

Yhteistyötä toivotaan kovasti. Siitä olisi hyötyä puolin ja toisin.

6.7 Toiveet liittyen (Lahden maahanmuuttajien osaamiskeskuksen verkoston toimintaa tukemaan) mahdollisesti luotavaan digitaaliseen alustaan

Alustan tulisi olla helppokäyttöinen, rakenteen tulisi olla selkeä, kielen pitäisi olla selko-kieltä ja lisäksi voisi olla joitakin apukieliä, esim. arabia, englantia ja venäjä. Tietoa pitäisi voida saada ilman kirjautumista järjestelmään ja ettei se vaatisi tunnuksia (paitsi koulutukseen hauissa).

Toimijoille tulisi olla selkeät kuvaukset, hakuprosessit tulisi olla selkeitä, koulutuksen keskeistä selvästi näkyvissä, opiskelijarekrytointiin selvästi edellytykset esille (esim. vaaditaanko tiettyä kielitaitotasoa ja yleisesti sen tulisi olla selkeä ja siinä tulisi olla monipuoliset hakutoiminnot.

6.8 Muut toiveet ja huomiot

Yhteistyötä toivotaan ja selkeää apuvälineitä yhteistyön edistämiseksi.

7. Alueellinen integraatiopalvelupiste, Alipi

Palveluohjaaja Jenni Korjus

7.1 Tehtävät liittyen maahanmuuttajien ohjaukseen ja koulutukseen

Maahanmuuttajien ohjaus lähes kaikenlaisissa asioissa liittyen maahanmuuttoon ja kotoutumiseen. Tämän lisäksi laaja verkostoyhteistyö alueen toimijoiden kanssa.

7.2 Yhteistyö muiden organisaatioiden ja tahojen kanssa

Yhteistyötä tehdään eniten Migrin kanssa, mutta myös työvoimahallinto, työllisyyden kuntakokeilu, KELA, HYKY ja alueen oppilaitokset ovat tahoja, joiden kanssa tehdään yhteistyötä. Lisäksi perintäfirmat, vuokranantajat ja erilaiset hankkeet ovat niitä, joiden kanssa selvitetään asioita. Myös sosiaalihuollon ohjaus ja neuvonta Polku on organisaatio, johon ollaan paljon yhteydessä.

7.3 Yhteistyön tyypillisimmät tilanteet sekä ongelmat ja tiedontarpeet

Usein täytyy selvittää koulutustarpeita ja -mahdollisuuksia. Polku-palveluun ollaan yhteydessä erityisesti silloin, jos asiakas ei ole vielä palvelussa tai asiakkuus on jo ohi.

7.4 Yhteystietojen selvittäminen

Usein tiedot löytyvät googlaamalla. Lisäksi tietoja löytyy verkostoista, hankkeiden ohjausryhmistä ja some-kanavilta.

7.5 Yhteistyömuotoihin ja verkostoitumismahdollisuuksiin liittyviä toiveita (maahanmuuttajataustaisten ohjausasioissa)

Yhteistyötä tarvitaan lisää, erityisesti uusien ja pienempien toimijoiden kanssa. Usein tarjonnassa on päällekkäisyyksiä. Projektit ovat lyhytaikaisia ja on vaikea saada selville, mikä on kunkin hankkeen kohderyhmä.

7.6 Halukkuus toimia verkostossa

Alueella yleisesti on jo halukkuutta toimia verkostossa ja olemassa oleva yhteistyö toimii hyvin. Esimerkkinä maahanmuuttajakoulutustyöryhmä ja OSSI-portaali.

Messuja kaivattaisiin, siellä voisi aktivoida ihmisiä ja löytää ns. tiskin alla -palveluja. Ko-koavana paikkana verkostolle voisi toimia Alipi, joka voisi tarjota tilat. Vastuita olisi hyvä jakaa, ettei tarvitsisi toimia yksin.

7.7 Toiveet liittyen (Lahden maahanmuuttajien osaamiskeskuksen verkoston toimintaa tukemaan) mahdollisesti luotavaan digitaaliseen alustaan

Digitaalinen alusta voisi toimia OSSI-portaalin tapaan. Alusta tulisi toteuttaa siten, että se on yksinkertainen käyttää ja toimijoiden päivittää tietojaan. Sen tulisi olla myös ulkoasultaan kaunis ja yksinkertainen. Kieliä voisivat olla suomi, englantia, venäjä ja arabia.

7.8 Muut toiveet ja huomiot

Olisi hyvä, että hankkeiden hyvät käytännöt ja toiminta jatkuisivat vielä hankkeiden loppumisen jälkeen. Palveluja tulisi kohdentaa tarkemmin erilaisille ryhmille.

Lähiötyötä tulisi lisätä, esimerkkeinä Liipola ja Mukkula. Alueiden segregaatio saattaa olla tulevaisuudessa Lahdessakin ongelma. Lapsiperheet, päivähoito ja koulut olisi myös otettava huomioon.

Toisen sukupolven maahanmuuttajat voisivat olla myös ryhmä, johon tulee kiinnittää enemmän huomiota.

8. KOULUTUSKESKUS SALPAUS/OHJAAMO LAHTI

Koulutuskeskus Salpauksen palveluohjaaja Kati Välimäki

Tekee koulutukseen ohjausta Ohjaamo Lahdessa

8.1 Minkä organisaatioiden kanssa teet tällä hetkellä yhteistyötä maahanmuuttaja-asioissa?

Lahden työllisyyden kuntakokeilun vieraskielisten kototiimi; Oske; Harjulan Settlementti (Minun Suomi); LAB valmentava koulutus; Koulutuskeskus Salpaus; etsivä nuorisotyö; satunnaiset henkilökohtaiset kontaktit eri organisaatioista

8.2 Millaisissa asioissa teet yhteistyötä? Mitkä ovat tyypilliset tilanteet tai mitä tietoa haet verkostoista?

Etsii asiakkailleen sopivia koulutuspolkuja, usein vaihtoehtoisia ja kysyn niistä lisätietoja

8.3 Mistä saat tiedot yhteyshenkilöstä, johon kannattaa olla yhteydessä?

Useimmiten puskaradio, henkilökohtaiset kontaktit

8.4 Mikä nykyisessä tilanteessa on ongelma, jos täytyy hakea tietoa toisista ohjaus-/koulutuspalvelua tarjoavista tahoista?

Ei ole olemassa mitään kattavaa kartoitusta alueen toimijoista, ihmiset ja hankkeet vaihtuvat nopeasti ja tieto vanhenee. Toimijat eivät tiedä toisistaan ja on päällekkäisyyttä ja

toisaalta kokonaan puuttuvia toimintoja.

8.5 Millaisia yhteistyömuotoja ja verkostoitumismahdollisuuksia toivoisit liittyen maahanmuuttajataustaisten ohjaukseen?

Toiveena on ammattimaisesti ylläpidetty sähköinen intra, johon on kerätty kaikki tieto kaikista alueen toimijoista. Lisäksi koulutustoimijoiden verkoston tapaan toimiva säännöllisesti livenä tapaava verkosto, jossa voidaan vaihtaa ajankohtaisia kuulumisia ja suunnitella yhteisiä tapahtumia.

8.6. Miten itse olisit halukas toimimaan verkostossa?

Rivijäsenenä, ei vetohommassa.

8.7 Mikäli Lahden maahanmuuttajien osaamiskeskuksen verkoston toimintaa tukemaan luodaan digitaalinen alusta, mitä toiveita sinulla on tähän liittyen?

Tärkeintä tämän alustan luomisessa: tämä ei saa olla hanke! Voi alkaa hankkeena, mutta verkostointra pitää rakentaa pysyväksi. Sen pitää olla jatkuvasti, aktiivisesti päivitetty ja luotettava. Tätä alustaa ylläpitävän toimijan pitää olla vakiintunut, pitkäaikainen toimija alueella. Verkoston tietojen päivittämistä ei saa jättää toimijoiden itsensä varaan.

Intran ylläpitämiseen, päivittämiseen ja siitä tiedottamiseen pitää palkata kokoaikainen, vakituisessa työsuhteessa oleva työntekijä.

8.8 Mitä muuta haluat tuoda esiin?

Kielitaidon puutteellisuus on suurin jarru maahanmuuttajien urapolulla. Asiaan liittyy paljon rakenteellisia ongelmia, joihin pitäisi puuttua ja löytää ratkaisuja, verkostotyöstä ja vaikuttamisesta verkoston kautta olisi apua tässäkin.

9. PHHYKY – PÄIJÄT-SOTE

Johtava sosiaalityöntekijä Mervi Haverinen

9.1 Minkä organisaatioiden kanssa teet/organisaatiosi tekee tällä hetkellä yhteistyötä maahanmuuttaja-asioissa?

Lahden kaupungin kaikkien organisaatioiden, pakolaisia ottaneiden kuntien, työvoimahalinnon, KELAn, MIGRIn, maistraatin, vastaanottokeskusten, terveydenhuollon, lapsiperhepalveluiden, lastenhuoltopalveluiden, ensi- ja turvakotien sekä koulujen ja päiväkotien kanssa.

9.2 Millaisissa asioissa teet yhteistyötä?

Esimerkkinä mainitsee seuraavat asiat: kotoutumissuunnitelmien laadinta, kiintiöpakolaisten vastaanotto, etuusasiat ja muut paperiasiat, ongelmatilanteet, hankkeiden palvelut ja alueiden yhteistoimintasuunnitelmat. Kiinteää yhteistyötä tehdään Hollolan ja Orimattilan

kanssa.

9.3 Mistä saat tiedot yhteyshenkilöstä, johon kannattaa olla yhteydessä?

Itsellä on aika paljon etukäteistietoa, sitten on olemassa viranomaisyhteistyössä viralliset reitit, työkaverit ja yhteistyökumppanit tietävät paljon ja Alipista saa myös tietoa. Kokee olevansa itse se henkilö, jolta kysytään tietoa.

9.4 Mikä nykyisessä tilanteessa on ongelma, jos täytyy hakea tietoa toisista ohjaus/koulutuspalvelua tarjoavista tahoista?

On joskus vaikea saada selville, milloin jokin palvelu on auki ja miten henkilöt ovat tavoitettavissa. Lisäksi on joskus vaikea tietää, miten asiakkaita palvellaan ja tarvitaanko välikäsiä eli pitääkö jonkun hoitaa asiakkaan puolesta asioita. Olisi kyllä hyvä, jos asiakas itse pystyisi hoitamaan asioita.

9.5 Millaisia yhteistyömuotoja ja verkostoitumismahdollisuuksia toivoisit liittyen maahanmuuttajataustaisten ohjaukseen?

Oikeastaan erilaisia verkostoja ei tarvittaisi lisää, mutta toivoo sujuvampaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Ihannetilanne olisi, jos olisi mahdollista saada asiakas liikkumaan verkoston piirissä ja kaikki osaisivat palvella asiakasta. Tavoitteena tässä kaikessa olisi siis sujuva, hyvä yhteistyö. Jotkin tahot voisivat lisätä aktiivisuuttaan. Asiakaslähtöisyys on joissakin tapauksissa unohdettu. Pitäisi pitää huolta siitä, että ainakin osa työntekijöistä on toimistolla tavoitettavissa. Asiat eivät tunnu sujuvan, koska esim. KELA on kiinni (koronan takia).

9.6 Miten itse olisit halukas toimimaan verkostossa?

On valmis toimimaan aktiivisessa roolissa.

Huolena on se, että miten SOTE-uudistus ja uusi maakunta muuttaa tilannetta. Miten lakiasiat hoidetaan? Muuttuuko PH-Soten rooli? Jaetaanko työtä uusiksi? Siirretäänkö maahanmuuttajapalvelut takaisin kunnille? Asiakasnäkökulman huomioon ottaminen olisi paras ratkaisu.

9.7 Mikäli Lahden maahanmuuttajien osaamiskeskuksen verkoston toimintaa tukemaan luodaan digitaalinen alusta, mitä toiveita sinulla on tähän liittyen?

Toivoo, että alusta olisi selkeä ja helppokäyttöinen. Toivoo, että erillistä rekisteröintiä ei tarvittaisi. Tärkeää on toiminnallisuus ja se, että myös vieraskieliset pystyisivät käyttämään eli ratkaisu olisi oikeasti käyttäjälähtöinen.

9.8 Mitä muuta haluat tuoda esiin?

Toivoisi, että käytettäisiin palvelumuotoilua palvelun suunnittelussa. Yhteistyötä tarvitaan paljon. On onni, että Lahdessa on hyviä toimijoita kuten esim. Alipi. Resurssointi (yhteis-

työhön) voisi olla vahvempaa.

YHTEENVETO TOIMIJAKYSELYISTÄ

Haastateltavat – nimikkeet, organisaatiot

Haastateltavat olivat seuraavista organisaatioista (9):

- Harjulan Setlementti ry
- Suomen Diakoniaopisto Oy
- Luetaan yhdessä -verkosto/Lahden akateemiset naiset ry
- Lahden Yhteiskoulun säätiö/Lahden yhteiskoulun aikuislukio
- Lahden Diakonialaitos – Diakoniasäätiö
- Lahden kansanopiston säätiö
- Alueellinen integraatiopalvelupiste (Alipi) – Lahden kaupunki
- Koulutuskeskus Salpaus – Ohjaamo
- PHHKY – Päijät-Sote, maahanmuuttajapalvelut

Haastateltavat toimivat näissä organisaatioissa nimikkeillä projektipäällikkö, koulutusjohtaja, ryhmänvetäjä, rehtori, työllisyyspäällikkö, koulutuspäällikkö, palveluohjaaja ja johtava sosiaalityöntekijä.

Yhteistyötahot

Haastateltavat kertoivat toimineensa yhteistyössä hyvinkin erilaisten tahojen kanssa. Näitä olivat työvoimahallinto, KELA, erilaiset oppilaitokset, sosiaalitoimi, kuntakokeilu, DILA, Harjulan setlementti, Lahden ja Helsingin OSKE, Ohjaamo ja Vauhdittamo, vastaanottokeskukset, etsivä nuorisotyö, maahanmuuttajakoulutuksen yhteistyöryhmä, Salpaus, opiskelijahuollon ohjausryhmä, Migri, PHHYKY/PH-Sote, erilaiset hankkeet, sosiaalihuollon ohjaus ja sosiaalihuollon ohjaus ja neuvonta Polku-palvelu, LAB-ammattikorkeakoulu/valmentava koulutus, Digi- ja väestövirasto (ent. maistraatti), ensi- ja turvakodit, peruskoulut ja päiväkodit sekä muiden kuntien pakolaisten vastaanottoa hoitavat viranomaiset.

Yhteistyön muodot ja tilanteet sekä tiedontarpeet

Yhteistyötä vaativia tilanteita on esimerkiksi jatkopolkujen selvittely, yhteinen kehittäminen, tiedon saanti erilaisista yhteistyöverkostoista (ELYn verkostot ja maahanmuuttajakoulutuksen yhteistyöryhmä). Yksittäisen ohjattavan tarvitsemien palvelujen selvittäminen on joskus hankalaa. Varsinkin asioista tietävän yhteyshenkilön yhteystietojen saaminen on vaikeaa. Kelasta on vaikea saada kiinni asiakkaan asiasta tietävää henkilöä.

Koulutushakua on usein selviteltävä ja erityisesti aikaa vie viralliseen kotoutumiskoulutukseen haku, sillä oppilaitosten verkkosivuilta ei aina löydy tietoa siitä, miten tähän koulutukseen haetaan.

Opiskelijarekrytointi on tyypillinen yhteistyötilanne. Yhteydenpito terapeutin, psykologin ja kuraattoripalveluiden kanssa on pohdintaa siitä, miksi opinnot eivät etene. Yleensäkin koulutustarpeiden ja -mahdollisuuksien selvittäminen vaatii yhteistyötä.

Jos asiakas ei ole vielä esim. viranomaispalveluissa, Polku-palvelun apua tarvitaan. Viranomaistaholla ollaan yhteistyössä myös kototumissuunnitelmien laadintavaiheessa sekä vastaanottoon että ongelmatilanteisiin liittyen. Lisäksi toimitaan hankkeiden kanssa soveltuvien osin yhteistyössä ja lähikuntien viranomaisten kanssa liittyen yhteistoimintasuunnitelmiin.

Toiveet yhteistyöstä ja yhteystietojen selvittäminen

Toiveet liittyvät usein ongelmatilanteisiin ja siihen, miten niitä voitaisiin välttää. Ongelmana on usein oikean yhteyshenkilön selvittäminen, erityisesti viranomaisten ja julkisen sektorin toimijoiden osalta. Lisäksi ajankohtaisen tiedon saaminen jostakin palvelusta tai hankkeesta on hankalaa, varsinkin jos verkkosivuilta ei löydy sopivaa kontaktihenkilöä. Olisi siis hyvä tietää, kuka mitään asioita hoitaa.

Kuntakokeilu on myös aiheuttanut epätietoisuutta jonkin verran siitä, kuka omavalmentaja kenenkin asiakkaan asioita hoitaa. Hyvä olisi, jos jostain saisi selville asiakkaan omavalmentajan tiedot. Yleensäkin yksittäisen asiakkaan asioiden hoitaminen helpottuisi, jos hänen asioitaan hoitavan henkilön nimi ja yhteystiedot olisivat saatavilla. Myös olisi hyvä tietää, tarvitaanko jossakin palvelussa välikäsiä vai pystyykö asiakas itse asioimaan ko. palvelussa.

Verkostoista monet saavat apua ajankohtaisen tiedon saantiin liittyen. Olisi hyvä, jos alueen ohjaavat tahot toimisivat yhteistyössä tai heillä olisi jokin yhteinen verkosto/foorumi, jota kautta saisi tietoja. Usein tietoa saadaan toimimalla esim. hankkeiden ohjausryhmissä, some-kanavilla ja muistakin verkostoista.

Työllisyyspalveluiden osalta kokoontuminen yhteisen pöydän ääreen keskustelemaan asioista olisi toivottavaa.

Yhteystietoja saadaan usein pitkään toimineilta kollegoilta. Joissakin organisaatioissa on vuosien mittaan kertynyt tietoa siitä, keneen kannattaa missäkin asiassa ottaa yhteyttä. Esitettiin myös toivomus, että OSKE:n edustaja voisi kiertää eri paikoissa kertomassa toiminnastaan.

Projektit ovat usein lyhytaikaisia ja on vaikea saada selville, mikä on kunkin hankkeen kohde-ryhmä. Reunaehdot jäävät usein epäselviksi. Myös alueen ulkopuolelta tulee asiakkaita ja on vaikea löytää sopivaa palvelua ja yhteyshenkilöä.

Ongelma onkin usein tiedon vanheneminen, sillä ihmiset ja hankkeet vaihtuvat. Toisaalta on päällekkäisyyttä ja toisaalta kokonaan puuttuvia toimintoja. Näin on jopa saman organisaation sisällä.

Tiedon saamista helpottaisi ammattimaisesti ylläpidetty esim. alusta, johon on kerätty tieto alueen toimijoista. Lisäksi toimijoiden säännöllisesti pidetyt live-tapaamiset olisivat hyvä tapa saada tietoa ja suunnitella yhteistä toimintaa.

Ihannelilana yksi vastaaja pitää sitä, että asiakas saataisiin sujuvasti liikkumaan verkoston piirissä ja kaikki osaisivat palvella asiakasta. Tavoitteena olisi asiakaslähtöinen, sujuva ja hyvä yhteistyö. Aktiivinen ote verkostoissa toimimiseen olisi myös toivottavaa.

Oma rooli verkostossa

Melkein kaikki haastateltavat olivat valmiita toimimaan verkostossa. Jos tämä toimintamalli mahdollistaisi sen, että koko ajan olisi saatavilla ajantasaista tietoa toiminnoista, se olisi hyvä asia. Monet haluaisivatkin olla oman organisaationsa tiedonvälittäjiä ja kehittäjiä.

Olisi hyvä, jos verkoston kokoukset olisivat ammattimaisesti vedettyjä ja niissä olisi selkeä esityslista. Päällekkäistä toimintaa pitäisi välttää, sillä se säästäisi kaikkien resursseja.

Erään haastateltavan mukaan hän olisi itse valmis toimimaan verkostossa, jossa ajatus ”asiakkaat ovat yhteisiä” voisi levitä. Tulisi luoda WIN-WIN -tilanne, jolloin säästyttäisiin turhalta tekemiseltä ja voitaisiin yhdistää resursseja asiakkaan hyväksi.

Eräs haastateltava ehdotti, että verkostossa olisi erilaisia ryhmiä, jotka voisivat toimia itsenäisesti. Näitä ryhmiä olisivat ohjaushenkilöt, käynnissä olevien koulutusten opettajat, strategiata-son toimijat ja alueellisen työvoimatarpeen asioita pohtivat henkilöt.

Toimintaan kaivattiin digitaalisuutta ja myös etäkokouksien jatkamista. Yksi haastateltava olisi halukas olemaan mukana järjestämässä messuja. Tekemisiä olisi kuitenkin hyvä jakaa, ettei yhdelle osapuolelle tulisi liikaa vastuita.

Joku haastatelluista kertoikin, että on valmis toimimaan rivijäsenenä, mutta ei halua vastuita, sillä oma työ on kiireistä.

Joku halusi tietoa muuttuvasta lainsäädännöstä ja sen myötä tapahtuvasta palvelujen uudelleenjärjestämisestä, mikä oli yksi syy haluun toimia verkostoissa.

Toiveita liittyen digitaaliseen alustaan

Verkkosivuilta/digitaalisesta alustalta toivottiin seuraavia asioita:

- tieto olisi helposti saatavissa, jolloin asiakkaan palvelupolkua olisi helpompi suunnitella
- alustalla tulisi esittää asiat eri kielillä sekä selkokielellä
- päivitys tulisi olla nopeaa ja helppoa (toimijat voisivat itse päivittää tietojaan)
- helppokäyttöisyys ja toiminnot edellä (ei organisaatiot)
- pitäisi korostaa toimijoiden vastuuta päivitykseen liittyen, sillä heillä on oma intressi (saada asiakkaita ja ohjata heidät oikeisiin palveluihin)
- kuvien ja symbolien tulisi olla helposti ymmärrettäviä
- toimijoille voisi toimia Teams-alusta ja asiakkaille nettisivu
- tietoa pitäisi saada ilman kirjautumista palveluun
- toimijoille selkeät kuvaukset (ohjeet) ja esim. johonkin koulutukseen vaadittava kielitaitotaso selkeästi esillä
- Ossi-portaalin tapaan toimiva alusta
- ulkoasultaan kaunis ja selkeä
- kielet esim. suomi, venäjä, englanti ja arabia
- pitäisi ottaa huomioon sekä maahan muuttaneet asiakkaat että palvelujen tarjoajat

- Tärkein asia on, että alusta ei saa olla hanke. Voi alkaa hankkeena, mutta sen pitäisi toimia jatkuvasti.
- alustaa ylläpitävän tahon pitäisi olla pitkäaikainen toimija alueella
- ylläpitämiseen pitäisi palkata kokoaikainen, vakituisessa työsuhteessa oleva työntekijä
- oikeasti käyttäjälähtöinen ratkaisu

Muita toiveita ja asioita

Haastateltavat esittivät monenlaisia toiveita. Eräänä toiveena esitettiin, että verkostomainen toimintatapa voisi olla Ohjaamo-tyyppistä toimintaa. Hankkeiden välistä yhteistyötä tulisi lisätä.

Erään haastateltavan mielestä kehittämisessä tulisi olla kokeiluvaihe, jolloin toimintoja voitaisiin kehittää saatujen kokemusten perusteella. Yhteyksiä työnantajiin ja yrityksiin tulisi myös pitää yllä. Kouluttajat ja yritysten edustajat voisivat toimia yhteistyössä suunniteltaessa alueen koulutuspalveluja.

Yhden haastateltavan mielestä verkostomaista toimintaa tulisi markkinoida niin toimijoille kuin maahan muuttaneillekin. Sosiaalisessa mediassa tulisi kertoa palvelusta ja toimintatavasta.

Monessakin haastattelussa todettiin, että asiakkaan tarve tulisi huomioida parhaalla mahdollisella tavalla. Verkostomaisen toiminnan tulisi mahdollistaa organisaatorajojen ylittäminen asiakkaan hyväksi.

Toiveena oli myös selkeä apuväline yhteistyön edistämiseksi. Palvelumuotoilua tulisi käyttää palvelun suunnittelussa. Yhteistyötä alueella tarvitaan paljon. Resursseja myös yhteistyöhön tulisi organisaatioissa varata enemmän.

Hankkeiden osalta pidettiin tärkeänä sitä, että hyvät käytännöt ja toiminta jatkuisivat vielä hankkeiden päättymisen jälkeen. Palveluja tulisi kohdentaa erilaisille kohderyhmille, esim. puolisyrytyneille miehille. Huume- ja peliongelmaisten asiat tulisi myös ottaa huomioon. Lähiötyötä tulisi kehittää, ettei alueiden segregatio lisääntyisi Lahdessa. Lapsiperheet ja koulu tulisi myös ottaa huomioon.

Myös toisen sukupolven maahanmuuttajat voisivat olla erityinen kohderyhmä. Lisäksi vanhukset kuten inkerinsuomalaiset vanhukset ovat erityisryhmä, joiden tilanteeseen tulisi kiinnittää huomiota.

KYSYMYKSET MAAHAN MUUTTANEILLE

Mikä on sinun kotimaa?

Mitä teit kotimaassa? (koulutus, työ)

Kuinka kauan olet asunut Suomessa?

Mitä olet tehnyt Suomessa (koulutus, työ, harjoittelut)

Mitä palveluja olet käyttänyt? Kuka on auttanut ja neuvonut sinua?

Mitä teet nyt?

Mitä haluaisit tehdä tulevaisuudessa?

Mitä apua tarvitset koulu- ja työasioissa?

Käytätkö tietokonetta tai kännykkää tiedonhakuun?

Millainen nettisivu olisi hyvä, jos etsit apua ja tietoa sieltä? Mitä asioita etsit sieltä?

Mitä muuta haluat sanoa tästä asiasta?

VASTAUKSET

HAASTATELTAVA 1.

Eritrea, n. 40-vuotias mies

Tausta

Peruskoulua 7 vuotta, peruskoulun jälkeen meni armeijaan, jossa toimi sihteerinä ja autonkuljettajana.

Saapui Suomeen 2016. Opiskeli Salpauksessa moduulit 1 – 3 ja oli vielä Valmassa. Osaa myös vähän englantia.

Tilanne nyt

Oli työkokeilussa JYSKissä, ja haki Salpaukseen sekä varasto- että linja-autonkuljettajakoulutukseen. Vastausta ei ole vielä tullut.

Käytetyt palvelut

Ollut Kotouttamon asiakkaana ja nyt OSKEN asiakkaana. TE-toimisto on auttanut kotoutumisen alussa.

Akuutisti tarvitsisi apua lääkäriajan tilaamiseen. On yrittänyt myös soittaa ajanvaraukseen onnistumatta. Vaimolla vatsa ollut kipeänä pitkän aikaa.

Tulevaisuuden suunnitelmat

Haluaa ammattikoulutuksen ja ammatin, jossa pääsee nopeasti työhön. Haluaa oman kodin perheelle.

Koska on paljon kokemusta autoalasta kotimaassa, uskoo oman alan löytyvän logistiikka-alalta, joko varasto- tai ajoneuvonkuljetusalalta.

Toiveita palveluista

Toivoo, että olisi helppo löytää erilaisia asioita ja palveluja, joista saa apua myös akuuteissa tilanteissa. Haluaisi myös neuvoja siihen, miten toimia, jos joku soittaa ja haluaa myydä jotakin (esimerkiksi puhelinliittymiä kaupittelevat yritykset). Jos joku nettisivu tulee, suomen lisäksi hänen mielestään riittäisi englanti.

HAASTATELTAVA 2.

Eritrea, 33-vuotias mies

Tausta

Ei ole käynyt koulua kotimaassa, oli siellä maanviljelijä. On asunut Suomessa 5 vuotta ja käynyt suomenkielistä peruskoulua 2 vuotta. Sen jälkeen muutti Savonlinnaan, jossa kävi loput peruskoulusta. On asunut kesät Lahdessa. Vaimo muutti Egyptiin, josta pääsi muuttamaan Suomeen 2018. On ollut Prismassa työharjoittelussa, mutta ei ole oppinut siellä suomea, sillä varastotyössä ei juuri kukaan puhunut hänen kanssaan.

Tilanne nyt

Etsii halvempaa asuntoa Lahdesta, sillä omasta mielestä nykyinen asunto on liian kallis. On hakenut Salpaukseen varastoalalle, linja-autonkuljettajakoulutukseen sekä automekaniikkakoulutukseen. Ei ole saanut vielä päätöstä. Osaa aika hyvin suomea, englantia omien sanojensa mukaan vain vähän.

Käytetyt palvelut

On joskus hakenut apua sosiaalitoimistosta, mutta omasta mielestään ei ole saanut sieltä apua. Alipi on auttanut kaikissa asioissa todella hyvin.

Tulevaisuuden suunnitelmat

Haluaisi mahdollisimman pian ammatin ja työpaikan, että voi elää ns. normaalia elämää. Haluaisi koulun ohella illalla puhua vanhempien ihmisten kanssa, sillä he puhuvat paljon ja sitä kautta oppii suomea. Voisi tehdä tätä työtä iltaisin koulun jälkeen. Haluaisi kontaktin suomalaisiin, sillä tarvitsee harjaannusta suomen kielessä.

Toiveita palveluista

Tarvitsee apua monissa käytännön asioissa kuten asunnon haussa, koulutushaussa. Ajattelee, että jos pääsee Salpaukseen, tarvitsee siellä apua selviytyäkseen opinnoista.

Nettisivu voisi olla hyvä, jos sieltä on helppo löytää asioita. Pitää kuitenkin henkilökohtaista palvelua itselleen sopivana, koska ei ymmärrä riittävästi, mitä nettisivuilla sanotaan ja miten sieltä haetaan tietoa. Vaikka kotona on tietokone ja itsellä kännykkä, ei koe olevansa tarpeeksi osaava tiedon hakemiseen netistä.

Pitää nykyisiä palveluja hyvinä, mutta koska Lahdessa eritrealaisilla ei ole tulkkia, monesti syntyy väärinkäsityksiä. Esimerkiksi vaimolla polviluu oli murskana ja kun lääkäri kysyi, voiko mennä kouluun, ei ymmärtänyt kysymystä ja vastasi kyllä. Tulkintaan kanssa ei ymmärtänyt, mitä kysyttiin. Asiaa piti uudelleen käsitellä, jolloin selvisi, että polvi oli ollut todella kipeä. Ongelmana on myös se, että esimerkiksi Sudanin alueen arabian murre on erilaista, jota kaikki arabianpuhujat eivät ymmärrä täysin. Haastateltavan äidinkieli on saho, jota puhuu äidinkieleenään todella vähän ihmisiä.

Kieliongelma on todellinen, sillä Afrikassa on monia murteita. Tällöin syntyy helposti väärinkäsityksiä.

HAASTATELTAVA 3.

Venäjä, 55-vuotias nainen

Tausta

Opiskeli Pietarissa 10 vuotta ammattikoulussa, oli naimisissa. Oli Venäjällä ompelija, hoiti lapsia, oli myös keittiöapulainen, myi lippuja, oli siivooja, oli myös käsityön opettajan avustaja sekä työskenteli keramiikkatehtaalla

Sitten tuli perestroikka ja hänen mielestä tilanne paheni Venäjällä. Meni naimisiin inkerinsuomalaisen miehen kanssa. Odottivat 11 vuotta pääsyä Suomeen. Haastateltavalla on 3 lasta, muutti Suomeen 36-vuotiaana. Odotti 9 kk kielikurssia. Huomasi, että mies on peliriippuvainen. Haastateltavalla ei ollut venäjänkielisiä ystäviä ja hän jäi yksin kotiin. Oli mentävä sosiaalitoimistoon vaikean tilanteen takia.

Kävi siivouskurssin, joka ei ollut hyvä kokemus. Oli töissä v. 2006 ja palkka oli 6 e/tunti. Oli töissä Patinan ja Takataskun kautta. Liipolan monitoimitalo oli ihana paikka, jossa sai apua ja tukea sekä jotain tekemistä. Haastateltava korjasi vaatteita Patinan tiloissa. Viime vuonna oli harjoittelussa Kirkkis-kirpputorilla.

Tilanne nyt

Tällä hetkellä ei ole missään harjoittelussa eikä työssä. Toivoo pääsevänsä jonnekin kurssille.

Käytetyt palvelut

Alipi on hyvä paikka, josta saa aina apua. Lisäksi käyttää sosiaalitoimiston apua. Tytär tarvitsee puheterapeuttia. Tarvitsee bussikortin ja tarvitsisi psykologin apua. Seurakunta (ev.lut.) on paikka, josta saa aina apua.

Tulevaisuuden suunnitelmat

Tärkeintä on tällä hetkellä se, että säilyttäisi oman terveytensä. Toivoo pääsevänsä kielikurssille ja saavansa Suomen kansalaisuuden. Toivoo pääsevänsä jonnekin ammattikurssille, sillä haluaa vielä vaihtaa ammattia ja työskennellä 6 tuntia päivässä, sillä voimat eivät riitä ainaakaan raskaaseen työhön.

Toiveita palveluista

Henkilökohtainen palvelu on paras vaihtoehto. Omistaa tietokoneen, mutta ei osaa kunnolla käyttää sitä. Haluaisi kuitenkin kokeilla tätäkin vaihtoehtoa.

Haluaisi vielä saada tukea siihen, mikä ammatti hänelle sopisi, sillä työkäällä on vielä jäljellä 10 vuotta. On sitä mieltä, että on vaikea toimia, jos ei ymmärrä ”systeemiä”, miten kaikki toimii. Tarvitsee vielä paljon informaatiota. Jos ei itse osaa päättää, mitä voisi tehdä, tarvitsee paljon apua. Haluaa tehdä osa-aikatyötä ja haluaa tietoa siitä, mitä muuta voisi tehdä kuin aina mennä kirpputorille.

HAASTATELTAVA 4.

Syyria 27 v. mies

Tausta

Ei ole käynyt kotimaassa koulua. On tehnyt kotimaassa monenlaisia töitä kuten rakennustöitä, putkimiehen töitä ja kaikenlaista rakennusalaan liittyvää. Muutti perheen kanssa Suomeen v. 2017. On opiskellut peruskoulua 2,5 vuotta Suomessa. Kielitaito A2.2. Kirjoittaminen on kuitenkin vaikeaa ja päättövaihe on ilmeisesti kesken.

Tilanne nyt

On työkokeilussa ravintolassa. On hakenut Salpaukseen linja-autonkuljettajakoulutukseen, mutta ei ole saanut vielä vastausta. Vaimo odottaa lasta.

Käytetyt palvelut

On käyttänyt ainakin Alipin ja nyt OSKE:n palveluja.

Tulevaisuuden suunnitelmat

Haluaa työhön ja sitä kautta haluaa hankkia perheelle hyvän elämän. Toivoo, että pääsisi mahdollisimman pian koulutukseen ja paras vaihtoehto olisi autonkuljettajan ammatti.

Yhtenä haaveena on myös yrittäjyys ja oman yrityksen perustaminen. Haluaa myös oppia lisää suomen kieltä.

Toiveita palveluista

Haastateltava toivoo, että olisi keskustelukerhoja, jossa vähän nuoremmat voisivat keskustella vähän syvällisemmistä asioista (muustakin kuin siitä, että mitä olet tehnyt viikonloppuna). Olisi hyvä, että suomen kieltä voisi kehittää monin eri tavoin. Siis hyvä vaihtoehto olisi, että samassa ryhmässä olisi suomalaisia nuoria tai ainakin (nuori) suomalainen vetäjä.

Kokee, että puutteellinen suomen kielen taito on esteenä haaveiden toteutumiselle.

HAASTATELTAVA 5.

Venäjä, 56-vuotias nainen

Tausta

Muutti Suomeen v. 1998. Oli naimisissa suomalaisen miehen kanssa. Kotimaassa suoritti peruskoulun ja tehnikumin, jossa suoritti tekstiilialan koulutuksen (naisten vaatesuunnittelu).

Oli kaksi vuotta työssä ateljeessa ja sitten olojen muututtua Venäjällä oli töissä erilaisissa paikoissa kuten kaupassa (1 v.) ja lasten päiväkodinhoitajana. Halusi mennä töihin konditoria-alalle. Näissä tehtävissä tapasi suomalaisen miehen, jonka kanssa muutti Suomeen (10 v. odotti pääsyä Suomeen). Perheelle syntyi lapsi. Mies osoittautui alkoholistiksi ja onneksi sosiaalitoimistossa autettiin eroasiassa.

Osuma-projektin kautta pääsi oppisopimukseen ja vakinaiseen työhön Sinuhe-leipomoon. Kaksi vuotta sitten sairastui astmaan eikä voinut jatkaa työssä enää.

Tilanne nyt

On nyt vailla työtä, mutta etsii ammattialaa, joka sopisi ja jossa astma ei haittaisi. Haaveilee suunnittelija-assistentin työstä. On varannut ajan ammatinvalinnanohjaajalle/psykologille, jonka kanssa haluaa keskustella itselle sopivista ammattialoista. On innokas opiskelija.

Tulevaisuuden suunnitelmat

Haluaa uuden ammatin ja on valmis panostamaan opiskeluun, sillä tietää, että työelämässä voisi olla vielä n. 10 vuotta.

Toiveita palveluista

Vaikka kielitaito on hyvä, haluaisi vielä parantaa suomen kielen taitoa erilaisilla jatkokursseilla.

HAASTATELTAVA 6.

Iran, 40-vuotias nainen

Tausta

Henkilö muutti Suomeen noin 9 vuotta sitten. Hän oli Iranissa elektroniikkainsinööri ja telekommunikaatioinsinööri. Hän oli myös muusikko lasten musiikkiopettaja 8 vuotta.

Vuonna 2012 hän muutti Suomeen ja opiskeli musiikkipsykologiaa Jyväskylän yliopistossa. Vuonna 2015 hän valmistui ja löysi töitä henkilökohtaisena avustajana Lahdessa. Opiskeli myös HAMK:n opettajakorkeakoulussa. Koska perhe oli haastava, jossa työskenteli, vaihtoi työtä ja toimi päiväkodin apulaisena 4 kk Espoossa. Toimi myös Mäntsälässä koulunkäyntiavustajana n. 2,5 vuotta.

Tilanne nyt

On nyt äitiyslomalla. Sen jälkeen haluaisi vielä opiskella.

Tulevaisuuden suunnitelmat

Toivoo, että kielitaito paranisi niin, että voisi ryhtyä tutkimaan aihetta monikulttuuriset perheet.

Toiveita palveluista

Esimerkkinä hyvästä palvelusta on ALIPI. Myös TyöPolku-hankkeen työntekijät auttoivat paljon.

Toivoo, että olisi koulutusohjelma, jossa voisi opiskella sekä suomeksi että englanniksi, esim. LABin teollisen muotoilun koulutusohjelmassa.

Olisi hyvä, jos voisi keskustella enemmän ja tarkemmin opiskelu- ja työpaikoista. Esimerkiksi jos kertoisi taustastaan, kokemuksistaan ja toiveistaan ja joku asioista tietävä keskustelisi näistä asioista, pääsisi paremmin miettimään mihin voi hakea ja mikä on työtilanne kyseisellä alalla.

Esimerkiksi olisi hyvä, jos olisi asiantuntijan vetämä keskustelukerho opinto- ja työasioihin liittyen. Olisi hyvä, että ryhmässä olisi samassa asemassa olevia suomalaisia ja maahan muuttaneita. Monikulttuuristen perheiden jäsenille harrastusryhmiä voisi olla enemmän.

Neuvolasta saa vain perusinformaation, mutta ei kaivattua tukea. Haluaisi nimenomaan enemmän tukea, sillä vanhemmat ovat kaukana. Vertaistuki olisi hyvä asia.

HAASTATELTAVA 7.

USA, 35 – 40 v. nainen

Tausta

On koulutukseltaan kasvatustieteiden maisteri. Toimi työssään 3. luokan opettajana, oli 2 vuotta 4. luokan, 2 vuotta 8. luokan opettajana opettaen matematiikkaa ja espanjaa ja lukiossa vieraskielisille englantia. Monet lapset olivat syrjäytyneitä. Toimi myös koulun johtajana.

Oli myös töissä yliopistolla, jonka jälkeen siirtyi business-neuvojaksi erikoisalana talous, tekniikka sekä toimi tulkkina ja kouluttajana New Yorkissa. Toimi kouluttajana yrityksissä.

Muutti Suomeen 2018 kesäkuussa. Sopeutuminen Suomeen on ollut vaikeaa. Kävi KOKOMA-yrittäjäkurssilla ja perusti sen jälkeen yrityksen, joka tuottaa asiakkaan toivomuksen mukaisia pipareita ja pikkuleipiä B2B-periaatteella. Tulosti sokerista LOGO-pikkuleipiä jne. Sitten joku kopioi bisnesidean ja käytännössä toiminta lopahti siihen.

Toimi mukana yhdistyksessä Aatekaappi ry.

Tilanne nyt

Tällä hetkellä on vielä äitiyslomalla.

Tulevaisuus

On huolissaan tulevaisuudestaan. Kilpailu työmarkkinoilla pelottaa. Ei ole vielä selviä askelia tulevaisuuteen suunnitteilla. On havainnut, että Suomessa arvostetaan virallisen koulutusjärjestelmän kautta saatua pätevyyttä enemmän kuin USAssa, jossa yritys kouluttaa työntekijänsä tehtäviin.

Toiveita palveluista

Toivoisi pääsevänsä korkeakouluopintoihin valmentavaan koulututukseen. Toivoo, että olisi sellainen koulutusohjelma korkeakoulussa, jossa voisi opiskella ns. ”S2-kielellä” ja joka olisi suunniteltu maahan muuttaneille. Koulutusohjelmassa olisi riittävästi tukitoimia. Pohtii myös avoimen väylän kautta etenemistä korkeakouluopintoihin.

YHTEENVETO TOIMIJAKEYSELYISTÄ

Haastateltavien taustat

Haastateltavia oli seitsemän, joista neljä oli naisia ja kolme miehiä. Haastateltavat tulivat Eritreasta, Venäjältä, Syyriasta, Iranista ja USAsta.

lältään nuorin oli 27-vuotias ja vanhin 56-vuotias. He kaikki olivat työkäisiä.

Suomessa he olivat asuneet 4 – 23 vuotta.

Koulutustaustat vaihtelivat kotimaassaan täysin vailla minkäänlaista koulutusta (2 henkilöä) olevasta korkeakoulututkinnon suorittaneisiin (2 henkilöä).

Pelkän peruskoulun kotimaassaan oli suorittanut 1 henkilö ja yksi haastateltava oli käynyt ammattikoulun. Opistotasaisen koulutuksen oli suorittanut 1 henkilö.

Suomessa kotoutumiskoulutuksessa ainakin jonkin aikaa olivat opiskelleet kaikki paitsi kaksi henkilöä, joista toinen oli suorittanut peruskoulun Suomessa ja toinen mennyt suoraan opiskelemaan yliopistoon. Osa oli käynyt myös valmentavan koulutuksen (Valma).

Suomessa ammatillisen tutkinnon suorittaneita oli kaksi henkilöä. Yksi oli käynyt yrittäjäkurssin. Yksi oli suorittanut yliopistotutkinnon Suomessa.

Aiemmin Suomessa työssä oli ollut kolme henkilöä. Yhdellä oli ollut oma yritys.

Haastateltavien elämäntilanne tällä hetkellä

Haastateltavat olivat kaikki työttömiä, mutta heistä kaksi oli työkokeilussa. Yksi oli jäänyt äitiyslomalle vähän aikaa sitten ja yhden äitiysloma oli loppumassa.

Ammatilliseen koulutukseen pyrkineitä oli kolme haastateltavista. He eivät olleet vielä saaneet vastausta. Kaksi toivoi pääsevänsä johonkin koulutukseen (kurssille) ja yksi oli hakeutunut ammatinvalintapsykologin luokse selvitetäkseen mahdollisuuksiaan, sillä allergian vuoksi ei voinut jatkaa työpaikassaan.

Käytetyt palvelut

Pääosin haastateltavat kertoivat hakeneensa apua ja tukea Alipista. Apua oli haettu myös sosiaalitoimistosta. Yksi oli saanut apua seurakunnalta. Puheterapeutin apua oli haettu lapselle. Myös OSKE:n (TEM) työhönvalmentajan apua oli haettu. Yksi oli saanut aikoinaan apua OSUMA-projektista (ESR-hanke 2002 – 2006) ja Salpauksesta. Myös TyöPolku-hankkeesta oli saatu apua. Yksi oli osallistunut LABin toteuttamaan KOKOMA-hankkeeseen.

Lisäksi apua oli haettu myös TE-toimiston palveluista ja ammatinvalintapalveluista.

Yksi olisi tarvinnut apua lääkäriajan varaamiseen onnistumatta. Myös muita palveluja oli käytetty, mutta niistä ei tullut erillisiä mainintoja.

Tulevaisuus

Melkein kaikki haastateltavat toivoivat nopeaa pääsyä koulutukseen ja sitä kautta työelämään. Haaveissa oli oman kodin hankkiminen. Eräs haastateltava mainitsikin, että tavoite on päästä normaaliin elämään.

Joku halusi suomalaisia ystäviä, jotta oppisi puhumaan suomea. Oli huomannut, että vanhat ihmiset puhuvat mielellään.

Vähän vanhemmilla haastateltavilla toive siitä, että pysyisi terveenä ja pääsisi vielä työhön, tuli esille selvästi. He ymmärsivät, että vielä on tehtävä töitä ainakin 10 vuotta.

He halusivat tietoa eri vaihtoehdoista ja yksi halusi tietää lisää myös osa-aikatyöstä.

Yhden toiveena oli oman yrityksen perustaminen sen jälkeen, kun on saanut ammatin ja kokemusta työelämästä Suomessa.

Yksi haluaisi ryhtyä tutkijaksi Suomessa ja toivoi vielä parantavansa kielitaitoaan.

Yksi kertoi olevansa huolissaan tulevaisuudestaan. Vaikka hänellä on hyvä koulutus, hän pelkää kilpailua työmarkkinoilla.

Toiveita palveluista

Yksi haastateltava toivoi, että olisi helppo löytää palveluja ja että saisi apua myös akuuteissa tilanteissa (esim. terveyspalvelut). Haluaisi myös tietoa siitä, miten toimia puhelinmyyntitilanteissa. Mahdollisella nettisivulla suomen kielen lisäksi tulisi olla tietoa englanniksi.

Yksi haastateltavista toivoi apua monissa käytännön asioissa kuten asunnon etsimisessä ja koulutushaussa. Hän toivoi omakielistä tulkkia. Ongelmana on se, että oma kieli on oikeastaan murretta, jonka tulkkia ei ole alueella.

Monet toivoivat henkilökohtaista palvelua, sillä vaikka osaa kieltä, ei ymmärrä sitä, miten ”systemi toimii” eikä täten osaa hakea palvelua nettisivuilta.

Lisäksi toivottiin nuorille omaa keskustelukerhoa, jossa nuoremmat maahan muuttaneet ja suomalaiset voisivat keskustella vähän syvällisempiä asioista hyvän ohjaajan kanssa.

Toinen haastateltava kertoi myös toiveesta saada osallistua keskustelukerhoon, jossa pohditaisiin erilaisia opiskelu- ja työllistymisvaihtoehtoja. Lisäksi monikulttuuristen perheiden harrastusmahdollisuuksia voisi olla enemmän.

Moni toivoi vielä mahdollisuutta kehittää edelleen suomen kielen taitoa.

Toiveissa oli myös ns. ”S2-koulutusohjelma” ammattikorkeakoulussa, jolloin riittävien tukitoimien avulla selviäisi tutkinnosta ja saisi kuitenkin ammattialalla vaadittavan suomen kielen taidon.

9 AIEMMIN TEHDYT SELVITYKSET ALUEEN PALVELUISTA MAAHAN MUUTTANEILLE

Palveluopas 2013

<https://doczz.net/doc/7019018/lahden-kaupungin-maahanmuuttajaopas>

Palveluopas 2018

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/124734/Kolila_Maiju.pdf?sequence=1&isAllowed=y

10 LOPUKSI

Lahden alueella maahanmuuttajien työllisyystilannetta voidaan kuvata vaikeaksi. Alueen työttömyys kantasuomalaisien keskuudessa on korkea (maaliskuun lopussa 2021 17,8 %, koko maan työttömyysaste oli 12,6 %). Kahdentoista suurimman kaupungin vertailussa ulkomaalaisten työttömyysaste (37,6 %) oli suurin.

Ulkomaalaisten koulutustaso vaihtelee luku- ja kirjoitustaidottomista korkeakoulututkinnon suorittaneisiin. Tilastokeskuksen vuodelta 2017 julkaiseman tilaston mukaan 53,4 % oli kouluttamattomia. Kuitenkin ulkomaalaisten aktiivointiaste oli korkea (46,6 %). (Lähde: TEM/Työnvälitystilastot, tilastotaulu 4251).

Lahdessa, Hollolassa, Orimattilassa, Asikkalassa ja Kärkölässä toteutetaan Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilu ajalla maaliskuu 2021 – kesäkuu 2023. Kuntakokeilussa asiakkaat siirtyivät työvoimahallinnosta kuntien asiakkaisiksi. Kokeilussa ovat mukana työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan, kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki vieraskieliset, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapaaluissa hankealueiden TE-toimistoissa.

Lahden seudun kuntakokeilun malli rakennetaan yhdessä kuntien, hyvinvointiyhtymän, TE-toimiston ja ELY-keskuksen, alueen yritysten, Kelan, kolmannen sektorin toimijoiden, ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen sekä asiakkaiden kanssa.

Tehdyn selvityksen perusteella alueen toimijoita on paljon. Osa tuottaa suoraan kohderyhmälle suunnattuja palveluja, mutta myös kaikille suunnatuissa palveluissa on maahan muuttaneille ja vieraskielisille soveltuvia palveluja.

Alueen oppilaitokset tarjoavat monenlaisia tuki- ja ohjauspalveluja maahanmuuttajille.

Monet hankkeet toimivat yhteistyössä viranomaisten, julkisen sektorin sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ja kehittävät palveluja, joita alueelta on puuttanut. Yhteistyöryhmiä on mm. työllisyystoimijoilla ja kouluttajilla.

Alueella on luotu myös verkkosivuja, joista löytyy maahan muuttaneille soveltuvia koulutuksia sekä meneillään olevien hankkeiden palveluja.

Tarjolla olevia palveluja on paljon, mutta asiakkaalle sopivia palveluja on hankala löytää ja yhteystietojen hakeminen joissakin tapauksissa vaatii aikaa ja perehtymistä palvelujärjestelmään.

Monet maahan muuttaneet ovatkin kertoneet, että huolimatta melko hyvästä suomen kielen taidostaan he eivät ymmärrä riittävästi suomalaista palvelujärjestelmää, jotta voisivat löytää tarvitsemansa palvelun. Monet toivoivatkin henkilökohtaista ohjausta digitaalisen palvelutarjotimen lisäksi.

Alueen palveluntuottajien yhteistyö nähtiin erittäin tärkeänä toimijahaastatteluissa. Eräänä toiveena esitettiin, että verkostomainen toimintatapa voisi olla Ohjaamo-tyyppistä toimintaa. Hankkeiden välistä yhteistyötä tulisi lisätä.

Yhteyksiä työnantajiin ja yrityksiin tulisi myös pitää yllä. Kouluttajat ja yritysten edustajat voisivat toimia yhteistyössä suunniteltaessa alueen koulutuspalveluja.

Verkostomaista toimintaa tulisi markkinoida niin toimijoille kuin maahan muuttaneillekin. Monessa haastattelussa todettiin, että asiakkaan tarve tulisi huomioida parhaalla mahdollisella tavalla. Verkostomaisen toiminnan tulisi mahdollistaa organisaatorajojen ylittäminen asiakkaan hyväksi.

Toiveena oli myös selkeä apuväline yhteistyön edistämiseksi. Resursseja yhteistyöhön tulisi organisaatioissa varata enemmän.

Hankkeiden osalta pidettiin tärkeänä sitä, että hyvät käytännöt ja toiminta jatkuisivat vielä hankkeiden päättymisen jälkeen. Palveluja tulisi kohdentaa erilaisille kohderyhmille, esim. puolisyrytyneille miehille. Huume- ja peliongelmaisten asiat tulisi myös ottaa huomioon. Lähiötyötä tulisi kehittää, ettei alueiden segregatio lisääntyisi Lahdessa. Lapsiperheet ja koulu tulisi myös ottaa huomioon. Myös toisen sukupolven maahanmuuttajat voisivat olla erityinen kohderyhmä. Lisäksi ikääntyvät kuten inkerinsuomalaiset yli 50-vuotiaat ovat erityisryhmä, joiden tilanteeseen tulisi kiinnittää huomiota.

Osa haastateltavista toivoi nuorille omaa keskustelukerhoa, jossa nuoremmat maahan muuttaneet ja suomalaiset voisivat keskustella myös syvällisemmistä asioista sekä opiskelu- ja työllistymisvaihtoehdoista hyvän ohjaajan kanssa.

Suomen kielen kehittäminen nousi esiin ylivoimaisesti eniten haastatteluissa. Moni toivoi erilaisia mahdollisuuksia eri tasoilla suomen kielen taidon kehittämiseen vielä kotoutumiskoulutuksen jälkeenkin.

Toiveissa oli myös ns. ”S2-koulutusohjelma” ammattikorkeakoulussa, jolloin riittävien tukitoimien avulla selviäisi tutkinnosta ja saisi kuitenkin ammattialalla vaadittavan suomen kielen taidon. Aiempina vuosina ammattikorkeakouluissa toteutetun muuntokoulutuksen kaltainen malli herätti keskustelua. Työmarkkinoiden tarpeisiin suunniteltu koulutus voisi palvella työvoimapulasta kärsivien alojen yrityksiä.

Selkeä toive oli ohjauspalveluja tuottajien tahojen entistä tiiviimpi yhteistyö, jolloin tiedettäisiin mitä tarjontaa alueella on jo ja toisaalta mitä palveluja puuttuu. Lisäksi toivottiin ajantasaista tietoa erilaisista palveluista. Yhtenä ratkaisuna pidettiin digitaalista palvelutarjotinta,

johon joko toimijat itse päivittävät ajankohtaiset tiedot tai sitten joku ylläpitäjä päivittäisi tietoja säännöllisesti.

Halu toimia yhteistyössä asiakkaan etua palvellen ja jopa tavanomaisten yhteistyömallien rajoja ylittäen oli selvästi näkyvässä. Alueella on sekä kehittämisestä että verkostomaisesta toimintatavasta innostuneita toimijoita. Tämä takaa hyvän pohjan kehittämistyölle jatkossakin.

LIITTEET

1. Excel-taulukko maahan muuttaneille suunnatusta palvelutarjonnasta Heinäkuu 2021 (Lahden OSKE, Maija-Leena Pusa)

LÄHTEET

1. Lahden alueen työllisyysverkoston palveluiden koonti (Lahden Diakonialaitos, DILA)

<https://dila.fi/lahden-alueen-tyollisyysverkosto/>

2. Palvelutarjotin. Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilu 2021 – 2023.

3. Päijät-Hämeen Maahanmuutto-ohjelma

(sisältää Kysely maahanmuuttajille Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelman valmistelun tueksi Koonti tuloksista 8.12.2020)

https://paijat-hame.fi/wp-content/uploads/2021/02/Maahanmuutto-ohjelma2021-2025_liitteineen_final.pdf

4. Tietoja lahtelaisista ja päijäthämäläisistä vieraskielisistä ja ulkomaalaistaustaisista 2021 (3.7.2021 Katja Karevaara, tilasto- ja tietopalvelut) PP-esitys 1

5. Tietoja lahtelaisista ja päijäthämäläisistä vieraskielisistä ja ulkomaalaistaustaisista 2021 (3.7.2021 Katja Karevaara, tilasto- ja tietopalvelut) PP-esitys 2

6. TalentHub Guide to Päijät-Häme

<https://alipi.fi/en/introduction>

Hankkeet - kohderyhmä maahan muuttaneet					
Arjen apu - vapaaehtoiset kotoutumisen tuken	Henkilökohtainen ohjaus ja omakieliset tieto- ja taitopajat	LAB-ammattikorkeakoulu	Afganistanilais- ja eritrealaistaustaiset maahan muuttaneet	1.9.2020 - 31.12.2022	https://lab.fi/fi/projekti/arjen-apu-vapaaehtoiset-kotoutumisen-tukena
Kiihdytyskaista hoiva-alalle	Työllistymismahdollisuuksien parantaminen valmentamalla ja vahvistamalla perus-, työelämä- ja yhteiskuntataitoja. Hankkeen aikana aiemmin hankittua osaamista tunnustetaan ja todennetaan osaamismerkkien avulla.	Heinolan kansalaisopisto ja Jyränkölä Setlementti ry	Vaikeassa työmarkkina-asemassa olevat henkilöt	1.8.2021 - 30.4.2022	www.iyrankola.fi/hankkeet
ELMA - elinvoimainen ja monimuotoinen hoiva- ja hoitoala	Tavoitteena on kehittää ja pilotoida virtuaalinen, moduleista koostuva oppimiskokonaisuus ja sitä tukeva ohjausmalli.	LAB-ammattikorkeakoulu, Koulutuskeskus Salpaus ja PHHYKY	Maahanmuuttaja-taustaiset hoito- ja hoiva-alan opiskelijat sekä alalle pyrkivät työttömät työnhakijat.	01.09.2021 - 31.05.2023	Vasta aloittanut, aloituskokous tällä viikolla.
Kotoa kotiin	Ryhmitoimintaa, joka vahvistaa kohderyhmän sosiaalista osallisuutta, suomen kieltä ja kulttuurintuntemusta sekä mielenterveyttä	LAB-ammattikorkeakoulu, Koulutuskeskus Salpaus	Arabian-, kurdin-, darin- ja thaikieliset naiset, jotka ovat jääneet palveluiden ulkopuolelle	1.4.2019 - 30.9.2021	https://www.lab.fi/fi/projekti/kotoa-kotiin
Lahti Talent-Hub	Edistää kv-osaajien yrittäjyyttä ja helpottaa kansainvälisten osaajien rekrytointia	Lahten kaupunki	Lahten seudulla asuvat kansainväliset osaajat ja alueen työnantajat	1.3.2020 - 31.5.2023	www.lahti.fi/kaupunki-ja-paatoksenteke/lahti-talenthub/
Malva - Maahanmuuttajat valmentaan työelämään	Edistää heikossa työmarkkina-asemassa olevien maahanmuuttajanuorten ja -aikuisten työllistymistä	Koulutuskeskus Salpaus, LAB-ammattikorkeakoulu ja Haaga-Helia AOKK	Vaikeassa työmarkkina-asemassa olevat nuoret ja aikuiset maahanmuuttajat sekä Päijät-Hämeen että Uudenmaan alueella	2.3.2020 - 28.2.2022	https://www.salpaus.fi/info/kehitamme-toimintamme/hankkeet/malva-maahanmuuttajat-valmentaan-tyoelamaan/
Mesh - Verkostot ja mentorointi maahanmuuttajien työllistymisen tukena	Tukea maahanmuuttajataustaisten ihmisten eli kansainvälisten osaajien sijoittumista suomalaisille työmarkkinoille. Hankkeen tavoitteena on kehittää, kokeilla ja levittää mentoroinnin malleja ja käytäntöjä sekä systematisoida mentorointia ja verkostojen hyödyntämistä.	Lab-ammattikorkeakoulu (osatoteuttaja) kansainvälinen hanke, johon Suomesta osallistuu myös Tampereen amk	Maahanmuuttaneet kansainväliset osaajat	1.2.2019 - 31.12.2021	https://www.lab.fi/fi/projekti/mesh-verkostot-ja-mentorointi-maahanmuuttajien-tyollistymisen-tukena
Minun Suomi - avaimia kieleen ja elämään	Opintoryhmä, jossa edistetään kielitaitoa ja työelämävalmiuksia	Harjulän Setlementti ry	17 - 29-vuotiaat maahanmuuttajanuoret	Uusi ryhmä syksy 2021 - tiedot myöhemmin	https://harjulan.fi/tyoikaiset/hankkeet/minun-suomi/
Suomen kieltä ja kulttuuria maahanmuuttajille	OPH:n opintotietokoulutus, jossa suomen kielen ja kulttuurin lisäksi opiskellaan yhteisinä opintoina ATK:ta, valokuvausta, videokuvausta, editointia sekä tietoa koulutuksesta, työelämästä ja työnhausta.	Jyränkölän Setlementti ry	alle 30-vuotiaat maahanmuuttajat, jotka hallitsevat suomen kielen perustason ja alle 30-vuotiaat kantasuomalaiset	2020 - 2021	www.iyrankola.fi/hankkeet
Työpolku II	Kohti avoimia työmarkkinoita työhönvalmennuksen ja koulutushakujen avulla	Hämeen Setlementti ry	Kuntakokeilun maahanmuuttaja-asiakkaat ja romanit	31.12.2021 asti, jatkohakemus suunnitteilla	https://www.hameensetlementti.fi/toiminta/tyopolku/
Ystäväksi maahanmuuttajajäidille	Vapaaehtoinen ystävä maahanmuuttajajäidille, joka tukee kotoutumista ja suomen kielen oppimista	Mannerheimin lastensuojeluliiton Lahden yhdistys	Maahan muuttaneet äidit	31.12.2021 asti	https://lahti.mll.fi

Koulutus - valmentava ja toinen aste - koulutukset maahan muuttaneille					
Arffman Consulting Oy	Arffman Consulting Oy järjestää maahanmuuttajien kotoutumiskoulutusta Lahdessa.		Alle 3 vuotta maassa asuneet työttömät maahanmuuttajat, jotka ovat vähintään 17-vuotiaita	Haku työvoimahallinnon palvelujen kautta	https://www.arffman.fi/palvelumme/maahanmuuttajille/
Gimara Oy	Gimara on online-kielikoulu, joka tarjoaa yksityishenkilöille joko täysin ilmaisia tai edullisia oppitunteja ja opetusvideoita YouTubeissa ja Facebookissa.		Yksityishenkilöt (ilmaiset tai kohtuuhintaiset oppitunnit ja videot), yritykset räätälöidyt koulutukset	Jatkuva palvelu	https://gimara.fi/blogi www.gimaraworld.com nettisivut
Heinolan kansalaisopisto	Heinolan kansalaisopisto tarjoaa koulutusta ja harrastusmahdollisuuksia. Myös kotoutumiskoulutusta, nuorten opintotietokoulutusta sekä lukutaitokoulutusta.	Iyränkölän Setlementti ry:n omistama	Kaikille avoin: niin maahan muuttaneille kuin kantaväestöllekin	Jatkuva palvelu	https://jyrankola.fi/koulutus/maahanmuuttajatyo
Kiipulan ammattiopisto	Kiipulan ammattiopisto järjestää ammatillista perustutkintokoulutusta ja valmentavaa koulutusta erityisopetuksena.		Erytistä tukea tarvitsevat opiskelijat	Jatkuva palvelu	www.kiipula.fi/ammattiopisto/hakijalle/koulustarjonta/
Koulutuskeskus Salpaus	Koulutuskeskus Salpaus järjestää maahanmuuttajille kotoutumiskoulutusta, kielikursseja iltatoukkuksena sekä Yki-testejä ja ammatillista koulutusta.		Maahan muuttaneet ja vieraskieliset - eri kohderyhmiä	Jatkuva palvelu	https://www.salpaus.fi/koulutus/koulutusta-maahanmuuttajille/
Koulutuskeskus Salpaus/Ohjauspiste Suunta	Ohjauspiste Suunta on Koulutuskeskus Salpauksen palvelupiste, josta saa hakemiseen liittyvää ohjausta ja neuvontaa. Ohjauspiste Suunta palvelee ammatilliseen koulutukseen hakeutuvia, nuorten hakijoiden huoltajia, työelämässä ja sen ulkopuolella olevia aikuisia, oppilaitosten opoja ja opettajia sekä kaikkia niitä toimijoita, jotka työssään ohjaavat asiakkaitaan ammatilliseen koulutukseen.		Kaikki ammatilliseen koulutukseen hakeutuvat, nuorten huoltajat, työelämässä ja sen ulkopuolella olevat aikuiset, oppilaitosten opot ja opettajat sekä muut ohjaajat	Jatkuva palvelu	https://www.salpaus.fi/koulutus/kysy-koulutuksesta/ohjauspiste-suunta/
Lahden Kansanopisto	Opisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka tarjoaa maahanmuuttajille aikuisten perusopetusta sekä suomen kieli ja kulttuuri -koulutusta. Kummassakin koulutusmuodossa on ryhmiä eritasoisille opiskelijoille lähtien luku- ja kirjoitustaidon opettamisesta. Aikuisten perusopetuksesta opiskelijan on mahdollista saada peruskoulun päättötodistus.		Opiskelijat, jotka eivät ole suorittaneet peruskoulua omassa kotimaassaan tai joilta se on jäänyt kesken. Myös ne opiskelijat, jotka ovat jo suorittaneet peruskoulun ja / tai joilla on työkokemusta kotimaassaan ja haluavat päästä nopeasti työelämään.	Jatkuva palvelu	www.lahdenkansanopisto.fi
Lahden Yhteiskoulun lukioon valmentava koulutus LUVA	Lahden Yhteiskoulun Aikuislukion LUVA-koulutuksen tavoitteena on lisätä maahanmuuttajien ja vieraskielisten opiskelijoiden mahdollisuuksia päästä lukiokoulutukseen sekä menestyä niissä. Tavoitteena on myös se, että opiskelija hakeutuu valmistavan koulutuksen jälkeen lukioon.		Vieraskieliset ja maahanmuuttaja-opiskelijat, jotka haluavat hakeutua lukiokoulutukseen.	Haku hakuajana Opintopolku.fi -palvelun kautta opintopolku.fi Jatkuva haku suoraan oppilaitokseen lukuvuoden aikana, viimeistään viikkoa ennen alkavaa opetusjaksoa. Hakemus toimitetaan suoraan Lahden yhteiskoulun aikuislukion toimistoon, Kirkkokatu 2, Lahti.	https://www.lyk.fi/aikuislukio/maahanmuuttajat/
Suomen Diakoniaopisto Oy	Oppilaitos järjestää koulutusta hyvinvointialueille ja palvelualueille. Lisäksi ammatillista täydennyskoulutusta ja vapaan sivistystyön koulutusta sekä oman oppisopimustoimiston tarjoamia palveluja, esim. maahan muuttaneille hoiva-avustajan oppisopimuskoulutus		Kaikille avoin, mutta valmentavaa koulutusta ja palveluita maahan muuttaneille.	Jatkuva palvelu	https://www.sdo.fi/hae-opiskelemaan/?0=lahti-c&1=initial&2=initial&3=initial
Taitotalo (AEL ja Amiedu)	Mahanmuuttajille suunnattu tulkkiopetus https://www.taitotalo.fi/koulutusalojen-esittely Ajoittain järjestettävät etäkoulutukset soveltuvat myös Lahdessa asuville.		Maahanmuuttajille, jotka haluavat opiskella asiointitulkiksi	Jatkuva haku	https://www.taitotalo.fi/koulutus/maahanmuuttajakoulutus/2055/asioimistulkki-asioimistulkkauden-ammattitutkinto
Wellamo-opisto	Kansalaisopisto, jossa voi opiskella myös suomen kielistä eri pituisilla ja tasoisilla kursseilla, opetuskielet suomi ja englantti		Kaikille avoin	Syksyn ja kevään kursseille haku elokuussa lähtien. Syksyn kurssit alkavat elo-syyskuussa, kevätluku-kauden kurssit tammikuussa.	www.opistolpalvelut.fi/wellamo-opisto

Koulutus korkeakoulut					
Diakonia ammattikorkeakoulu - DIAK	Diak tarjoaa sosiaalialan koulutuksen lisäksi terveysalan, kirkon alan ja tulkkauksen koulutusta.		Koulutuksen työkielinä ovat suomi, arabia, kiina (mandariini), kurdi (soraniin murre), persia, somali, urdu, tigrinja tai venäjä. Toinen työkieli on aina suomi, ja hakijan on osattava sekä suomea että yhtä työkielistä. Tarkemmat hakukriteerit nettisivuilla	Haku aika keväisin	https://www.diak.fi/hakeminen/koulutukset/amk/tulkki-asiointistulkkaukset/#811ec687
Helsingin yliopisto	Helsingin yliopisto järjestää opetusta ympäristötieteissä. Lahdessa voi suorittaa osia ympäristötieteiden kandidaatin tutkinnosta ja ympäristönmuutoksen ja globaalin kestävyysmaisterin tutkinnosta. Lahdessa on mahdollista suorittaa myös jatko-opintoja.		Maahan muuttaneille ei ole erityisohjelmia, mutta tarjolla on myös englanninkielisiä koulutuksia ja avoimia yliopiston koulutuksia sekä väyläopintoja. MOOCit (Massive Open Online Course) ovat avoimia verkko-kursseja, joihin maahan muuttaneille ja vieraskielisille omia ohjelmia	Hakuajat nettisivuilla	https://www.helsinki.fi/fi/hakeminen-ja-opetus/hae-kandi-ja-maisteriohjelmiin/kielitaidon-osoittaminen/suomen-kielen-taidon-osoittaminen-tapa-b https://www.helsinki.fi/fi/hakeminen-ja-opetus
LAB-ammattikorkeakoulu	LAB-AMK tarjoaa koulutusta viidellä eri alalla: - sosiaali- ja terveysala, tekniikka, liiketalous, hotelli-, ravintola- ja matkailuala sekä muotoilu, taide ja visuaalinen viestintä. Maahan muuttaneille on tarjolla -Korkeakouluopintoihin valmentava koulutus maahanmuuttajille -Sairaanhoidtaja, maahanmuuttajille suunnattu koulutus -AMK-polkuopinnot, Sairaanhoidtaja (AMK), maahanmuuttajille suunnattu koulutus, päivätoetus		Korkeakouluun, koulukouluopintoihin valmentaviin koulutuksiin tai avoimen korkeakoulun opintoihin hakeutuvat, myös maahan muuttaneille ja vieraskielisille omia ohjelmia	Hakuajat nettisivuilla	https://lab.fi/fi/haku?keywords=MAAHANMUUTTAJAT
LUT-yliopisto	LUT tarjoaa Lahdessa kahdeksan maisteriohjelmaa. Opinnot sopivat hyvin myös töiden ohessa suoritettavaksi. LUTista valmistuu kauppatieteiden maistereita ja diplomi-insinöörejä.	Hakijalla tulee olla todistus suomen kielen taidosta koulutukseen haettaessa.			https://www.lut.fi/opiskelu/maisteriohjelmat/maisteriohjelmat-lahdessa
Päijät-Hämeen kesäyliopisto	Päijät-Hämeen kesäyliopisto järjestää avointa korkeakoulutusta, kielikoulutusta, lukiolaiskursseja jne. Voi opiskella yksittäisiä kursseja ja laajempia opintokokonaisuuksia.		Kaikille avoin	Ympäri vuoden	www.paijathameenkesayliopisto.fi/
Suomen Urheiluopisto Vierumäki	Järjestetään tutkintokoulutusta liikunnanohjauksen perustutkintoon, liikunnan ja valmennuksen ammattitutkintoon, valmennuksen erikoisammattitutkintoon sekä liikuntapaikka-alan ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin. Lisäksi Vierumäellä järjestetään täydennys-koulutusta, liikunta-alan seminaareja ja lyhytkursseja sekä työ-elämää palvelevia ja kehittäviä hankkeita ja projekteja. Suomen Urheiluopiston kumppanina Vierumäen kampuksella toimii Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, joka vastaa korkeakouluopetuksesta Vierumäellä. Maahan muuttaneille opintotietokurssi "Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vertais-ohjaajakoulutus"				https://vierumaki.fi/suomen-urheiluopisto

Muut toimijat ja 3. sektori					
Lahden Diakonialaitos DILA	Tarjoaa työllisyyspalveluja, kuntouttavaa työtoimintaa ja hankkeiden kautta myös maahan muuttaneille soveltuvia palveluja		Kaikille palveluja tarvitseville avoin, sekä kantasuomalaisille että maahanmuuttajille		https://dila.fi
Kierratyskeskus Patina	Tarjoaa kierrätystoiminnan lisäksi työllistämispalveluja ja auttaa pitkäaikaistyöttömiä uudelleen työhönsijoittumisessa	Harjulan Setlementti ry:n ylläpitämää toimintaa	Kaikille alasta kiinnostuneille työttömiille		www.kierratyskeskuspatina.fi
Lahden seurakunnat	Tarjoaa monenlaista apua: taloudellinen tuki ja neuvota, ryhmätoiminta, retki- ja leiritoiminta, kriisi- ja perhetyö, sielunhoitotyö		Maahanmuuttaja-työ palvelee kaikkia riippumatta heidän uskontunnustaan tai maahanmuuttotavastaan		www.lahdenseurakunnat.fi
Luetaan yhdessä -opintoryhmä	Tarjoaa lukutaidon ja suomen opetusta		Pääasiassa maahanmuuttaja-naiset		lahdenakateemisetnaiset@gmail.fi sähköposti - ei nettisivua
Lahden Inkerinsuomalaiset ry	Tarjoaa vanhuksille monenlaista apua kotona sekä paperitoissa ja järjestää erilaista toimintaa		Inkerin-suomalaiset		https://vk.com/club28668624
Oveton ry	Tehtävä on edistää maahanmuuttajien osallisuutta yhteiskunnan eri osa-alueilla		Kaikille maahan muuttaneille avoin		https://ovetonry.yhdistysavain.fi
Suomen Punainen Risti	Auttaa haavoittuvassa asemassa olevia maahan muuttaneita		Haavoittuvassa asemassa olevat maahanmuuttajat kuten turvapaikanhakijat, kiintiöpakolaiset ja paperittomat		info@punainenristi.fi
Sylviakoti-yhdistys ry	Tarjoaa maahan muuttaneille mahdollisuutta työllistyä Mandala-kaupassa tai Kaupunkikylien työosuuskunnassa		Tukea tarvitsevat aikuiset, lapset ja nuoret		www.sylviakotiyhdistys.fi/toimintayksikot/kaupunkikylya/mandala
Lahden Zonta-kerho	Pyrkii parantamaan tyttöjen ja naisten asemaa		Tukea tarvitsevat naiset ja tytöt, esim. tukee Lahden ensi- ja turvakotitoimintaa		www.zonta.fi/lahti
Muut uskonnolliset yhteisöt					
Lahden Helluntiseurakunta	Tarjoaa erilaisia palveluja kuten tulkkausta pienryhmätoimintaa, suomen kielen opiskelua ja tukiryhmätoimintaa		Kaikille avoin		https://lahdenhelluntaisrk.fi/toimintaa/kansainvalinen-tyo/
Lahden Lutherin kirkko	Tukea ja apua monenlaisissa elämäntilanteissa		Kaikille avoin		https://lahti.slevy.fi
Lahden ortodoksinen seurakunta	Tukea ja apua arjen monenlaisissa kuormittavassa tilanteissa ja diakoniatyötä		Kaikille avoin		www.hos.fi/lahti
Lahden Islamilainen Diyanet seurakunta					https://lahdenmoskeija.business.site
Muut uskonnolliset yhteisöt					http://www.paijat-hamewiki.fi/wiki/Luettelo_P%C3%A4ij%C3%A4t-H%C3%A4meen_uskonnollisista_yhteis%C3%B6ist%C3%A4